

PAULO MĘ NIINÄCE LETA KORINITO ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

Sebore Mene

¹ Cane, Paulo, Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne, Acejiyame lui ne teeme singi miji pi najuji ai kaakesea täüpume. Cane piiyepu mine cama yepä ätrunga biname Sostene, cine te yoogärenago

² Acejiyame me ätrunga ingle cabu me Korinito babo cewe ngalebora. Cine weebibine jiwablininago, lui bine ala ituge asogleca mara me äbitame Acejiyame täüpume, lui cina teemi nemi Yeesu Keriso cama yepä me äbita miji pi. Ai leta cuta iyeta biname bime bau me iyeta poto ta, lui cina yaawejanusi mime iyeta bime Yageyame Yeesu Keriso ne.

³ Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miji te weeme cabu lenajame piiyepu teepi weebibine poode ceerame.

Acejiyame te Yeesu Keriso me cabu ca Mibibine Miji Niwenanenininige

⁴ Cane Acejiyame ne eso yääcäranune weeme täüpume, ingle tabe lipu owecu ituge äbita weeme täüpume Yeesu Keriso cabu ca.

⁵ Keriso cama yepä äbita miji pi weene kokre ituge äbita iyeta mule cabu, cuta piiyepu iyeta iicema cabu piiyepu iyeta umle cabu.

⁶ Keriso poto cidi me mene te weeme cabu braju itu jaawenepi epu kokre cama,

⁷ egä weene itu jäätänanemepeye iyeta miijimiji gwidape weeme seemo ireclota täüpume, weene liba jewagrijeniye Yageyame Yeesu Keriso me acnenuta ne.

⁸ Tabé te cuta weebibine kokre me cire jiwenipi ngälu ngälugaabe me, piba weeme cabu nuuja niyya ne lica cirege päpäna teeme acnenuta bimu cabu.

⁹ Acejiyame lui te weebibine tisoglicipi teeme Bägrä Yeesu Keriso, mime Yageyame cama yepä me äbitame, weene toraca ätrunga ecitepeye teeme cabu, egä tabe cirege wawena tabe ngena täüpume ituge jaji.

Korinito Ätrunga Biname cina Maramara Abelaninisi

¹⁰ Cäme ätrunga binamewale, cane Yageyame Yeesu Keriso me ngii cabu jijenininine weene yepä ngene atwana cama lenajame, piba weene mara me lica päbitipeye. Weene miiji gigri yepä ngene atwana cama lenaja.

¹¹ Kloe me ingle cabu ca poto biname cina cebine najepesi, egä weene, käme ätrunga binamewale, jiceliniye peema, egä laasi nyene babo biname.

¹² Cane naace täüpume egä weeme yepä te jiicenige egä, "Cane Paulo me biname gäne," nuuja te jiicenige egä, "Cane Apolo me biname gäne," nuuja te egä, "Cane Peteru me biname gäne," cuta nuuja te egä, "Cane Keriso me biname gäne."

¹³ Yeesu me binamewale lui teeme tääpe gemi. Ingle teeme tääpe lui yepä gyene, peei name pi

teepi äblicäco maramara äbita. Nää Paulo tage, lui te baarge uli cabu budre äbituji weeme täüpume? Nää, Paulo me ngii cabu weebibine niiye ca ituge äciseja?

¹⁴ Cane Acejiyame ne eso ecärenine, egä cane te lica weebibine niiye ca jicisäjipene, yepä Krispo naabine taatu Gayus jääcisäjepene.

¹⁵ Siige nuuja te äblicäco iicana, egä weebibine cäme abiberäja bägrä täüpume ituge niiye ca äciseja.

¹⁶ Yoo, cane cuta Setepano teeme ingle biname cama niiye ca jääcisäjempene. Yepä cane ngene lica jotwenine, egä cane cuta poto bine ituge niiye ca äciseja coo liiyepu.

¹⁷ Keriso cebine lica nätyepuji niiye ca äcisejame, yepä tabe nätyepuji Miji Mene jajanename. Cane ai gawecewe umle biname bime pana lica jicemimune, ingle cane singi lica gäne Keriso me budre me kokre te papa me äbitame.

Acejiyame me Kokre piiyepu Umle Lui Keriso Sine

¹⁸ Mene Keriso me budre poto cidi me baarge uli cabu papa gyene eei bime täüpume, budre gaabe cabu lui cina yaaluge. Yepä mine lui cina ireclota gaabe cabu naclenige, mime täüpume Acejiyame me kokre pisi nyene pui mene cabu.

¹⁹ Oogäräneji mene te jiicenige apu egä,
“Cane ai gawecewe umle biname bime umle ne
cire yiigarecepene;
cuta laatibi bucurage mule poto cidi me
labiberäjininus,
cane teeme peei abiberäja ne papa me cire
jaawenepene.”

20 Siige ai gawecewe umle biname cina teepi ngena miji gemi; piiyepu laatibi labiberäjininus bucurage mule poto cidi me, teepi cuta ngena miji gemi; piiyepu laatibi cängena jaatranimusai gawecewe me gwidape poto cidi me, teepi cuta ngena miji gemi? Acejiyame te ituge abocломта, egä ai gawecewe me umle lui buduma umle gyene.

21 Acejiyame teeme baborage umle ngalebora apu ngene jotwananuji, egä biname cina lica birige teemerage umle ca Acejiyame tääpume umle äbita. Eewe, päť tabe ngene jotwa-nanuji, egä cine lui Miji Mene jaajananemusi, gawecewe muleyame biname cina lui mene ne buduma mene ca einenisi, laatibi jäätprungusipui mene ne, teepi te ireclota ne jääpänusi.

22 Israela biname cina singi ciitaca mule bine päpänename, Griik biname cina umle ne jirngenisi,

23 yepä cine te Yeesu Keriso poto cidi me mene jejanenemisi, baarge uli cabu lui te budre äbituji. Israela biname cina ai mene ne jigyenisi piiyepu Griik biname bime tääpume papa gyene.

24 Yepä Acejiyame lui bine ala ituge asogleca teeme binamewale tääpume, Israela biname coo poto biname, teepi Keriso ne jääpänusi ai mene cabu. Tabe sine Acejiyame me kokre piiyepu umle.

25 Acejiyame lui mule ne jaawenuge, biname cina lui mule poto cidi me jiicusi egä, "Buduma mule gyene," pui mule te yäätucäruge biname bime umle ne. Piiyepu Acejiyame me ngena mule poto cidi me jiicusi egä, "Kokre cäco mule gyene," pui mule te yäätucäruge biname bime kokre ne.

26 Cäme ätrunga binamewale, weene ngene jotwineye, weene lipu biname ge, Acejiyame te liba weebibine ala tisoglicipi. Weeme cabu nesae taatu ge, lui poto cidi me jiicusi egä, "Umle biname, kokre cama biname, babo ngii biname."

27 Acejiyame naace täüpume eei bine jejäcrimuji, gawecewe muleyame cina lui bime poto cidi me ngene jwaatwananinusi, egä teepi papa gemi, ingle tabe singi ai gawecewe umle biname bine ajiri me wawename. Cuta eei bine naace täüpume jejäcrimuji, gawecewe muleyame cina lui bime poto cidi me ngene jwaatwananinusi, egä teepi kokre cäco gemi, ingle tabe singi ai gawecewe kokreyame biname bine ajiri me wawename.

28 Tabe eei biname bine jejäcrimuji, biname cina lui bine gawe me yaapremalemusi, jäägyemusi, jiicusi, egä papa gemi, naace täüpume eei bine iigarecame gawecewe muleyame cina lui bime täüpume ngene jwaatwananinusi, egä teepi modamoda biname gemi.

29 Tabe ai ne naace popi jewenuji, egä nuuja biname te äblicäco Acejiyame me opo gaabe je teemämu awepyeräja.

30 Yepä weebibine Acejiyame te yepä me itu jiwenipi Keriso cama piiyepu teebine jaawenepi mime umleyame me. Tabe te niwenipi mine conocäco äbitame Acejiyame me opo gaabe je, siige mine mara me itu läbitipago Acejiyame täüpume, piiyepu mine kälyä gemi niiya mule cabu ca.

31 Yoo siige, mine miiji wawena, Oogäräneji mene te lipu jiicenige egä, "Laati te singi awepyeräjame, tabe miiji eei mule bine awepyeräja, Yageyame te lui mule bine ituge wawena."

2

Cine Miji Mene Keriso poto cidi me Jaajanane-musi, Baarge Uli cabu Lui ne Jibyecrujisi

¹ Cäme ätrunga binamewale, cane liba lädepene weeme bau me jajanename, egä ngena gyene toraca Acejiyame poto cidi me, lui toraca te ni-inäce ämlitänéji ge biname bime bau ca, cane epu lica lädepene, egä cane baborage gäne iicema cabu piiyepu umle cabu.

² Cäme ngene atwanena puga ge, egä cane nu-uja gwidape poto cidi me lica iicema, yepä Yeesu Keriso poto cidi me piiyepu teeme budre poto cidi me baarge uli cabu.

³ Yoo, cane liba weene cama puga ge, cane mage wälu ge, kokre cäco läbitepene, siige nalonecepi wälu miji pi.

⁴ Piiyepu cane liba mene jijananipene, weebibine ibiberäjipene, epu lica ai gawecewe umle bi-name cina lipu mijimiji tagepogogo ca jaajanane-musi piiyepu yaabiberäjimusi. Yepä Acejiyame te jaawabudnitepi, egä käme jajanena piiyepu abiberäja lui toraca ge, ingle Aceji Seemo me kokre puga ge.

⁵ Pipu pi biname bime umle te lica jiwenipi weene Keriso cabu me ätrunga acitame, yepä Acejiyame me kokre te jiwenippi.

Acejiyame me Umle Lipu Gyene

⁶ Cane cuta umle mene jaajaninemune eei bi-name bine, lui cina ätrunga cabu kokre gemi. Yepä pui umle lui mara gyene ai gawecewe me umle cabu ca; cuta mara gyene pui biname bime umle

cabu ca, ai gawecewe ne lui cina ecanenisi, lui bime kokre gemi mameta apira.

⁷ Cane jaajananemune Acejiyame me umle poto cidi me, lui ge ämlitänéji, teeme ämlitänéji ngene atwanena poto cidi me, tabe lui ne ecituji agedna me niinäce gaabe ca naace täüpume mine teeme apaclyera cabu me äbäcname.

⁸ Lui cina ai gawecewe ne ecanenisi, teepi umle lica ge Acejiyame me pui ngene atwana poto cidi me. Teepi liga umle cirege, teepi piba mime Yageyame, lui te jamyacu apaclyera cama, teebine baarge uli cabu lica cire jääbyecrejisi.

⁹ Oogäränéji mene te ai poto cidi me jiicenige egää,

“Lui ne nuuja te lica ituge päpäna coo ätecija,
lui ne ngene atwana ca äblicäco oomlana,
peese nyene pui gwidape, Acejiyame lui ne ituge
amacetnäja biname bime täüpume,
lui cina teeme täüpume singi.”

¹⁰ Yepä mime täüpume Acejiyame te ituge Aceji Seemo ca teeme pui ämlitänéji ngene atwana ne abocломta. Aceji Seemo te iyeta gwidape bine jäärngemuge, cuta eei bine lui cina ämlitänéji gemi Acejiyame me sungaberage.

¹¹ Biname me seemo tabe taatu umle gyene pui biname me sungaberage. Pepu pana gyene, Acejiyame me Seemo tabe taatu umle gyene, Acejiyame lipu gyene.

¹² Mine ai gawecewe me seemo ne lica ituge acata, pätä mine pui Seemo ne ituge acata, Acejiyame te lui täätylepepi naace täüpume, mine piba umle iyeta Acejiyame ngena ituge ceera mibibine.

13 Peei name pi cine lica jiicemusi mene, biname bime umle cabu ca lui ituge abiberäja, yepä cine jiicemusi Aceji Seemo te ngena nibiberäjininuge, cine liba yaabocломäjimusi seemo ireclota gwidape bine pui biname bime bau me, laati bime cabu pisi nyene Aceji Seemo.

14 Yepä laati me cabu lica gyene Aceji Seemo, tabe äblicäco nuuja gwidape ne Acejiyame me Seemo bau ca acata. Pepu gwidape cina teeme tääpume opo lica lacitininusi piiyepu mäpurage yaanajuge, ingle Aceji Seemo lica gyene teeme cabu pui gwidape bine abocломäjame.

15 Yepä laati me cabu pisi nyene Aceji Seemo, tabe ibibi gyene iyeta gwidape bine atraname, yepä teebine äblicäco nuuja te atrana.

16 Oogäräneji mene te jiicenige egä,
“Laasi nyene biname, lui te umle gyene Yageyame
me ngene atwanena?

Laati te ibibi gyene teebine umle mene jajane-name?”
Mine age tema biname, lui bime cabu pisi nyene
Keriso me ngene atwanena.

3

Acejiyame me Kaakesea Biname

1 Cäme ätrunga binamewale, cane liba weene cama puga ge, cane äblicäco ge epu mene iicema, lipu mene jaajananemusi pui biname bine, lui bime cabu Aceji Seemo pisi nyene. Cane miji epu jijananipene Aceji Seemo cäco biname bine liiyepu, epu ätrunga cabu bägrä bime pana biname bine liiyepu.

² Cane weebibine deedeirage lica ingäranipene, yepä ngame migi taatu icäranipene, ingle weeme iguwace kokre lica ge deedeirage täüpume. Cuta page piiyepu weene deedeirage täüpume iguwace kokre lica gemi,

³ ingle weemerage singisingi cina camu jitruwetnäjenenemisi. Weeme cabu liba pisi nyene ämugetna mule, mene abaja mule, nää pee te lica jiwabininige, egä weeme singi cina weebibine jitruwetnäjenenemisi; weene epu inajininige ai gawecewe mule cabu lenajayame biname liiyepu.

⁴ Weeme yepä te lipu jiicenige egä, “Cane Paulo me biname gäne,” cuta nuuja te lipu jiicenige egä, “Cane Apolo me biname gäne,” egäsu pee te nata jiwabininige, egä weene ai gawecewe muleyame biname bime pana gemi?

⁵ Cije Apolo laasi nyene? Cuta Paulo laasi nyene? Cine Apolo cama Acejiyame me kaakesea bägrä gegi, lui cina weebibine itityeräjipago weene ätrungame. Cine yepäyepä cina cime kaakesea ne jewenenisi pui umle ca, Acejiyame lui nicärep*i*.

⁶ Cane te gije bine itu yäätemepene, Apolo te niiye ca itu jaacnanga-nemepi, yepä Acejiyame te uutaname itu jaawenemepi.

⁷ Liteta biname papa gyene, acnanga biname papa gyene, yepä Acejiyame lui baborage gyene, ingle tabe te gije bine uutaname jaawenimuge.

⁸ Liteta biname piiyepu acnanga biname, teepi puu yepä kaakesea ne jewenenäsi, yepä Acejiyame teeme kaakesea ibi teeme yepäyepä bine daremu pa lääcäranepi.

⁹ Cine Apolo cama yepä kaakesea ne jewenenago Acejiyame täüpume. Weene peete nemi

teeme calwa-cupi.

Cuta weene peete nemi Acejiyame me mete.

¹⁰ Acejiyame lui umle näcärepi, cane pui umle ca miijirage raranga biname pana ingle ne jaac-nepene, siige nuuja te pui ingle cabu erangenige. Yepä iyeta raranga biname bime cabu sine ireme, egä teepi lipu erange-nisi.

¹¹ Lui ingle ne uja ituge acni, pui ingle papa cabu äblicäco nuuja ne atecwenta. Pui ingle lui Yeesu Keriso sine.

¹² Siige ai ingle cabu yepäyepä biname cina miji gemi raranga, teepi ngena gwidape ca rarangame singi: gol ca, silba ca, modamoda daremu kula ca, uli ca, tune ca, dage ca.

¹³ Atrana bimu cabu pajecu me cirege äbita, biname yepäyepä cina lipu mete ne ituge raranga. Pui bimu cabu iyeta pee maramara mete bine uliobo ca cirege apicetnära.

¹⁴ Lui biname me mete lica cire layepi, tabe daremu ne cire yaacatepi.

¹⁵ Yepä lui biname me mete te cire layepi, tabe daremu ne lica cire yaacatepi, yepä taberage te ireclota ne cire jäätänepi epu pana, biname te lipu uliobo wädräji cabu ca lasatuge.

¹⁶ Egäsu nata weene umle gemi, egä weene peete nemi Acejiyame me mete. Teeme Seemo te weeme cabu enajenige.

¹⁷ Laati te liba sabe jaawenuge Acejiyame me mete ne, Acejiyame cuta teebine sabe jaawenuge. Acejiyame me mete mara me awenäneji gyene teeme täüpume, piiyepu pui mete lui weene peete nemi.

18 Weene gone langletnäjininuye. Weeme nuuja te liba ngene jwaatwananuge, egä tabe ai gawecewe umle biname bime pana umleyame gyene, tabe miji niinäce pui umle ne abmalame, piba tabe toraca umle biname me äbita.

19 Ai gawecewe muleyame biname cina lui poto cidi me jiicenisi, egä umle gyene, Acejiyame tääpume pui lui buduma gyene. Oogäräneji mene te jiicenige egä, “Acejiyame te umle biname bine teeme pui umle ca jääbrecimuge.”

20 Cuta apu jiicenige egä, “Acejiyame umle gyene, egä umle biname bime ngene atwanena lui papa gemi.”

21 Peei name pi weene gone apu iicana, egä weene Apolo me coo Paulo me biname gemi. Cine iyeta weeme tääpu memi,

22 cane Paulo, Apolo, Peteru, ai gawecewe, ireclota, budre, page ngena cina äbitininisi piiyepu ingwe ca ngena cina cire läbitipesi, iyeta ai lui weeme tääpu memi,

23 yepä weene lui Keriso memi piiyepu Keriso lui Acejiyame myene.

4

Keriso me Ätyepäneji Biname

1 Weene miji cime poto cidi me apu ngene atwana, egä cine Keriso me kaakesea bägrä gemi, Acejiyame lui bine itu nijinuji mene jajanename teeme toraca mene piiyepu mule poto cidi me, lui cina ämletnäreji gemi.

2 Ai kaakesea ne cine miji toraca ngenecu cama wawena.

3 Cane nuuja ngene atwana lica gäne, egä biname cina lipu cebine natranusi, coo weene lipu natranuye, cuta cane cämämu lica atraninine.

4 Cäme asicnenta miiji gyene, yepä căro peeи te lica nawabenige, egä cane toraca conocäco gäne. Acejiyame tabe taatu gyene, lui te cebine atrana.

5 Peeи name pi weene gone nuuja ne atrana ngälu toraca atrana padare te cire tädepi. Atrana me padare ebä cirege, Yageyame te liba cire tacnepi. Tabе te cire yaawademepi apaclyera cabu me gwidape bine, lui cina krokeciyiе cabu ämletnäreji gemi, piiyepu tabe te cire jaawabudnitemepi biname bime ngene atwanena bine. Piba Acejiyame te biname bine yepäyepä cire yaawepyeräjempа teeme mule ibi.

6 Cäme ätrunga binamewale, cane aga ngena bii jijinine cime poto cidi me Apolo cama, ai lui cuta weeme tääpu myene. Cime cabu ca weene abiberäjame, egä ai mene iicana ngeno myene egä, "Gone uutruta lui mene oogäräneji gemi!" Peeи name pi weene gone lawepyeräjininuye, egä weene cime yepä ne yaacatuye, nuuja ne cuta yaabmaluye.

7 Määme nuuja conocäco lica gyene babo äbitame. Määme nuuja gwidape lica gyene, Acejiyame te lui lica ituge ceera. Peeи name pi määme liba iyeta gwidape Acejiyame bau ca gemi, maane ngena name pi lawepyeräjute epu pana, egä maane te itu saawademepete?

8 Weeme nää iyeta seemo ireclota gwidape uja piti nemи, weene lui tääpume singi? Weene nää uja bewadimiye iyeta miijimiji mule seemo ireclota tääpume? Weene nää mope biname me

bäbitininiye, ngänu gemi cine lica? Oo, weene mope biname me liga cire läbitininejiye, piba cine cuta yepä cirege weene cama mope biname me lenaja.

⁹ Cane apu ngene jotwaninine, egä Acejiyame te cine ätyepäneji biname bine ingwe gaabe me ituge acrana. Cine epu biname pana gemi, budre me lui bine ituge atrana, siige iyeta cina cime bau me ire sicrajinige, biname piiyepu mename seemo cina.

¹⁰ Cine Keriso miji pi buduma gemi, weene ten cama yepä äbita miji pi umle cama gemi! Cine kokre cäco gemi, weene kokre gemi! Cibibine gawe me ire nitwenininisi, weebibine opo gaabe me icranininisi.

¹¹ Cine camu loolomecewe piiyepu niiyemecewe gemi; cine cäbletääpe iyeta niiyarage gemi; cibibine nitemeläjinini; cine mete cäco gemi, ot-netnäjenininago yepä cewe cabu ca nuuja cewe me.

¹² Cine cimerage ime ca baborage kaakesea jewenanenisi cime lenaja tääpume. Biname cina liba cibibine niiya mene nijinininus, cine teebibine jaajemusi egä, "Acejiyame te weebibine miji mule pa jiwenipi." Cibibine liba sabe niwenininus, cine nimyemutinuge.

¹³ Liba niiya mene nijinininus, cine owelaamellame mene jaajemusi. Gawecewe muleyame cina cibibine domäji pana niwenininus. Teepi cibibine epu ire nitwinininus, egä cine singi cäco gwidape gemi.

¹⁴ Cane ai mene naace tääpume lica yoogärinine egä weebibine ajiri me wawename, cane yepä singi gäne weebibine awecetnärame cäme ngenecurage bägrä bine liiyepu.

¹⁵ Ngänu gemi, weeme bucourage awecetnära

biname piti nemi, yepä weeme yepä taatu babe pisi nyene lui cane sâne. Weene pui padare cabu äbitininujiye Keriso me binamewale me, cane liba Miji Mene jijananinujine weebibine.

¹⁶ Peei name pi cane singi gäne weene cäme pana lenajame.

¹⁷ Cane Timoti ne jityepenine weeme bau me. Tabé lui ätrunga cabu ca cäme miijirage bägrä gyene cuta teeme kaakesea ne toraca ngenecu cama jaawenuge. Tabé te pa cääri umle ji-wenipi cane lui mule bine yääcwetnimune, cane liba Keriso Yeesu cama lalenglecäjune, piiyepu cane lui yaabiberäjimune iyeta ätrunga ingle bine.

¹⁸ Weene poto cina mope modamoda me itu läbitipeye, ingle weene apu ituge angi, egä cane ingwe ca lica pagege weeme bau me otni.

¹⁹ Yepä cäro, mime Yageyame liba singi gyene, cane watata pa lädepene peeyeme, siige pa jäätänemepene, egä pui mope modamoda biname cina lipu piige jaangenetnemuge gwidape bine wawenecame, nää teeme kokre pisi nyene pee ibi wawename?

²⁰ Acejiyame lui bine yaawadimuge, teipi gone mene taatu iicana, teipi cuta miji Acejiyame me kokre ne abocломta teeme ireclota ngalebora.

²¹ Nää, weene ngena tääpu memi singi, cane liba peeyeme pa lädepene, cane cubu suru cama otnime coo owecu cama otnime?

5

Ätrunga Biname bime Sargi Mule poto cidi me

¹ Cane ituge ätecija, egä weeme sobe cabu epu sargi mule biname pisi nyene, egä Acejiyame

umle cäco biname cina umle cäco pepu mule acni. Naace, cebine ituge jaji, egä weeme yepä te teeme acenuteji mage cama gigrí ecijanenige.

² Weene nää ai tääpume gege gemi? Weene miji ajiri lenaja! Lui biname te pee mule ne yaacnepi, weene miji teebine äyeblingta weeme ätrunga ingle cabu ca.

³ Cane puu weeme bau ca cude padare gäne, yepä cäme ngenecu pisi nyene weeme cabu. Yoo, cane epu pana gäne, egä cane weeme sobe cabu pisi näne, siige ngene uja itu totwananumene ngena wawename pui niiya mule biname tääpume.

⁴ Weene mime Yageyame Yeesu me ngii cabu liba pagege abasecre-tna peema, piiyepu cäme ngenecu weeme cabu liba puma pagege piiyepu mime Yageyame Yeesu me kokre liba pisi nyene weeme cabu,

⁵ weene piba Satani ne pui biname ceera naace tääpume tabe te teeme tääpe ne sabe wawename. Yepä tabe pui biname te liba teeme mäpu cabu Acejiyame bau me cire latatrongtepi, Acejiyame te teeme seemo ne ireclota cire yääcärepí Yageyame me acnenuta bimu cabu.

⁶ Weeme awepyeräja lui nuuja miji lica gyene! Egäsu weene umle gemi egä, "Matikäli uutneca gwidape te iyeta buluduun ne juutnecuge."

⁷ Weene miji niiya mule bine abmaläcema, ingle uutneca gwidape pana gemi, iyeta buluduun ne lui te joomluge. Piba weene kirece biname gemi epu pana kirece buluduun, lui cabu nuuja uutneca gwidape lica gyene. Weene nata pepuyame gemi, weene uutneca gwidape cäco buluduun pana gemi

epu pana äsuplengta deedei bulduu liiyepu. Cuta toraca gyene, egä mime äsuplengta bimu uja ituge atyaramta, ingle mime äsuplengta Maamoi Keriso ne uja itu eglujisi.

8 Siige mine liba ngene jaape-cnusi äsuplengta bimu ne, mine gone niiyarage piiyepu conocono ngene atwanena cama wawena, lui cina uutneca gwidape cama wawenäneji bulduu pana gemi, päätä mine miji toraca piiyepu conocäco ngene atwanena cama wawena, lui cina epu pana uutneca gwidape cäco bulduu liiyepu.

9 Cäme niinäce leta cabu cane yoogärepene, egä weene gone lalenglecäjininuye biname cama, lui cina umle gemi biname ero coo piiyepu sargi mule wawena.

10 Yepä cane ätrunga cäco biname tääpume lica jiicepene, lui cina sargi mule biname, singi ädri biname, eromaame coo uuje awejena biname, ingle weene teebibine liba ägyema, weene miji ai gawecewe ne abmala.

11 Cane naace me jiicepene, egä weene gone lalenglecäjininuye biname cama, ätrunga biname ca lui te lainuge, yepä tabe sargi mule yaacnuge, singi yäädruge, uuje bine yaawejanemuge piiyepu tabe eromaame birige. Pepu biname cama weene gone lalenglecäjininuye coo deedei gone yäärwäjimuye.

12-13 Peei lui käme bau lica gyene ätrunga cäco biname bine atraname. Acejiyame te teebibine cire jaatranemepi. Yepä weene miji weeme ätrunga ingle ngalebora weemämu latranininuye. Oogäräneji mene te jiicenige egä, "Niiyarage mule biname ne iyeblingtepeye weeme sobe cabu ca."

6*Ätrunga Biname ne Gone Yaacanuyue Ätrunga cäco
Biname cina Teebine Ablawame*

¹ Peei lipu gyene, egä weeme ätrunga ingle biname te liba nuuja cama jääluge, teepi lipulipu laacluge ätrunga cäco biname bime bau me ablaweja täüpume. Ngena name pi ätrunga ingle biname cina lica teebibine ablaweja?

² Egäsu weene umle gemi, egä Acejiyame me binamewale cina ai gawecewe ne cirege ablaweja. Siige weene liba ai gawecewe ne cirege ablaweja, weene cuta ibibi gemi apu matimati mule bine ablawejam.

³ Egäsu nata weene umle gemi, egä mine cuta Acejiyame me mename seemo bine cirege ablaweja. Peei name pi mine cuta ibibi gemi iyeta bimu gaabegabe mule bine ablawejam.

⁴ Yepä weene liba jäälelye papa mule poto cidi me, lui cina bimu gaabegabe läbitininusi, weene siige ätrunga cäco biname bime bau me naacluge ablaweja täüpume, lui bime nuuja kokre lica gyene ätrunga ingle ngalebora.

⁵ Weene miji ajiri lenaja! Egäsu nata weeme ätrunga ingle ngalebora pisi nyene umle biname, lui te ibibi gyene ätrunga biname bime äceläcela mule bine ablawejam.

⁶ Yepä weene lica teeme bau me naacluge, weene mene iiwana puupu cabu me naacluge ätrunga cäco biname cina puma weebibine ablawejam.

⁷ Weene lipu weemeweme ablaweja puupu me lawadaninuye, pee te jiwabininuge, egä weene

bitramitninige. Miji gyene weene ire taatu acita nuuja ne tabe niiya mule wawename weeme tääpume cuta piiyepu waadename, weeme ngena gwidape piti nemi.

⁸ Pätä weene weemeweme niiyarage mule yaac-nemimuye piiyepu weeme yepäyepä bime bau ca gwidape angletneja mule ca yaawadimuye. Weene apu läbitaninuye weeme poto ätrunga biname bime cama!

⁹ Egäsu weene umle gemi, egä Acejiyame te lica cirege niiya mule biname bine conocäco ceera teta cama biname bine waadename. Weene gone langletnäjinuye. Laatibi sargi mule bine jaawen-imusi, laatibi uuje bine yaawejanemusi, laatibi mule jaawenusi nuuja biname cama lui teeme coga coo rooriye lica birige, rooriye imäbägrä laatibi teemeteme lacananinusi, magebi ngulebägrä laatibi pui yepä mule yaacnusi;

¹⁰ coo piiyepu laati bemi gwidape eroyame, singi ädri biname, sice nänäja biname, iicetneja biname, eromaame, apu mule biname bine Acejiyame te lica cirege conocäco ceera teta cama biname bine waadename.

¹¹ Weeme poto cina niinäce pepu ituge. Yepä page weeme niiya mule äcisäjeji gemi, weebibine mara me ituge wawena Acejiyame tääpume, mime Yageyame Yeesu Keriso piiyepu mime Acejiyame me Seemo teepi te weebibine conocäco ituge wawena Acejiyame me opo gaabe je.

Weeme Tääpe cina Miji Acejiyame me Ngii ne Babo Wawena

¹² Weeme yepä te pama jiicuge egä, “Iyeta mule papa gemi cane wawenetnäjame.” Yoo, yepä iyeta

mule miiji lica gemi määme tääpume. Cane naace tääpume jiicenie, egä iyeta gwidape puu papa gemi cäme tääpume, yepä cane singi lica gäne nuuja mule te cebine acaname.

¹³ Cuta nuuja te pama jiicuge egä, “Deedei lui camuge tääpu myene, camuge lui deedei tääpu myene.” Peei toraca gyene, yepä teepi iyeta cire lapirepäsi. Tääpe lica naace tääpu myene ero sargi mule wawenetnäjame yepä Yageyame me kaake-sea wawenecame, piiyepu Yageyame te tääpe ne ire jetwe-nige.

¹⁴ Acejiyame te Yageyame ne budre cabu ca erpinantuji, cuta tabe mibibine teeme kokre ca cire nirpinäripi.

¹⁵ Egäsu nata weene umle gemi, egä weeme tääpe lui Keriso me tääpe piicwa gemi. Peei name pi mine liba rarekaake yääcäranemusi magebi bine teta cama sargi mule wawename, peeilui mine Keriso me tääpe piicwa bine sabe jaawenimusi. Mine licarage pepu mule wawena!

¹⁶ Coo weene pama umle lica gemi, egä lui biname te rarekaake wääcärufe magebi coo ngulebägrä ne teta cama sargi mule wawename, teepi siige yepä me läbitäsi. Oogäräneji mene te pajecurage jiicenige ai poto cidi me egä, “Laatibi magebi rooriye bime mule jaawenäsi, teepi yepä me läbitäsi.”

¹⁷ Yepä, Yageyame cama yepä äbita lui mara gyene. Laati te teta cama yepä läbituge, peeilui egä teepi seemo ireclota cabu yepä gegi.

¹⁸ Weene miiji sargi mule cabu ca cuude padare äbita. Laati te liba nuuja niiya mule ne yaacnuge, teeme tääpe ne sabe lica jaawenuge, yepä sargi

mule ne liba yaacnuge, peei te teeme tääpe ne sabe jaawenuge.

¹⁹ Weene umle gemi, egä weeme tääpe lui mete gemi Aceji Seemo tääpume, lui te weeme cabu yaanajuge, Acejiyame lui Seemo ituge weebibine ceera. Weene weeme lica gemi, weene Acejiyame memi,

²⁰ ingle tabe te weebibine baborage daremu ca jiletninini. Peei name pi weene miji epu lenaja, egä weeme tääpe ireclota cabu ca weene Acejiyame me ngii ne babo wawename.

7

Ätemla Coga Rooriye bime Ireclota poto cidi me

¹ Niinäce weene lui gwidape poto cidi me leta soogärepeye käme bau me, siige cane page pui daremu mene jiwecnistenininine. Nuuja niiya lica gyene biname te liba coga käco lenaja.

² Yepä ero piiyepu sargi mule wälu name pi biname cina miji coga rooriye awadreca.

³ Siige rooriye te miji teeme coga bau me läcäruge piiyepu coga te teeme rooriye bau me läcäruge. Teipi miji yepäyepä teeme singi ngene aglime.

⁴ Coga te yageyame lica gwene teeme tääpe tääpume, yepä rooriye sine yageyame. Cuta pepu gyene, rooriye te yageyame lica gyene teeme tääpe tääpume, yepä coga tune yageyame.

⁵ Weene nuuja ingle name pi gone äbwäreca coga rooriye bime mule cabu ca, yepä ebä läbwäricuye, weene liba gigri singi yaanajuge padare acatename irecu ätumutame. Cuta weeme peei irecu

äatumuta padare te liba siige, weene cuta piba gigri icijuge, siige Satani te piba weebibine lica anglet-neja ingle weeme singisingi name pi.

⁶ Cane ai lui naace täüpume lica jiicenine, egä cane weebibine giri jicitinine coga rooriye awadrecame. Yepä weene liba singi gemi, cane lica jiibenininine.

⁷ Cane gege cirege, weene iyeta liba epu cirege cane lipu coga acata cäco. Yepä mime yepäyepä cina maramara mule täüpume kokre ne jääpänusi Acejiyame bau ca. Yepä me kokre lui yepä gwidape täüpume, nuuja me kokre lui nuuja gwidape täüpume.

⁸ Yepä atejäclmuta cäco biname piiyepu cu-blacubla bime täüpume cane käme ngene atwana mene jiicenine, egä teepi miji atejäclmuta cäco lenaja cane liiyepu.

⁹ Yepä weene liba singi idrinuge coga rooriye awadrecame, siige äblicäco weeme singi bine iibaname, weene lawadricinuye. Weeme singi ädri cabu ca miji gyene weene atejäclmuta.

¹⁰ Piiyepu cuta laatibi ituge atejäclmuta, weeme täüpume mene age sena. Ai käme mene lica gyene, Yageyame miji mene gyene. Coga te gone teeme rooriye ne ägyi.

¹¹ Yepä tabe liba jäägyuge, tabe miji taatu lenaja coo tabe miji acnenuta teeme rooriye bau me. Cuta rooriye te gone teeme coga ne ägyi.

¹² Poto bime täüpume Yageyame bau ca mene lica gyene, yepä cane te jiicenine. Liba ätrunga biname me coga pitu nwene, tabe lui ätrunga cäco gwene, gone jwäägyute, tabe liba singi maane cama lenajame.

13 Cuta ätrunga magebi, määme liba rooriye ätrunga cäco, tabe liba singi maane cama lenajame, gone jäagyute.

14 Cane ai mene naace name pi jiicenine, ingle ätrunga cäco rooriye te ätrunga biname cama lalenglecäjuge teeme coga me ätrunga miji pi; cuta ätrunga cäco magebi te teeme rooriye me ätrunga miji pi lalenglecäjuge ätrunga biname cama. Liba apu lica cirege, piba teeme bägrä eei biname bime bägrä pana cirege, laatibi Acejiyame ne lica jäätprungusi. Yepä liba apu cirege, teeme bägrä cina cuta ätrunga biname cama lalenglecäjininus.

15 Yepä lui te ätrunga cäco birige, tabe liba singi teeme ätrunga coga ne coo rooriye ne abmalame, tabe jaawenuge. Piba ätrunga coga coo rooriye kälyä birige pui atejächlmuta cotre cabu ca, ingle Yageyame te weebibine itu tisoglicipi weene poode cama lenajame.

16 Ätrunga coga, maane toraca umle lica grote, egä määme mule te nää määme rooriye ne singi me jaawenuge ireclota gaabe cabu me atatrongtame, piiyepu ätrunga rooriye maane cuta toraca umle lica grote, egä määme mule te määme coga ne singi me jwaawenuge ireclota gaabe cabu me atatrongtame.

Ätrunga Biname cina Miji Acejiyame me Singi cabu Lenajame

17 Ätrunga biname cina miji eei ireclota cabu lenajame, Yageyame te luma itu icranimuji piiyepu luma cita ca tabe ituge ala asogleca teeme bägrä täüpume. Cane apu yaabiberäjimune iyeta ätrunga ingle ngalebora.

18 Laati te liba tääpe cewecu cama birige, Yageyame te liba ala taasoglicuge, tabe gone läbituge pui cewecu ne äyeblingtame. Cuta piyepu laati te liba tääpe cabu cewecu cäco birige, Yageyame te liba ala taasoglicuge, tabe gone läbituge pui cewecu ne acatame.

19 Nuuja gwidape lica gyene biname te liba tääpe cewecu cama coo tääpe cewecu cäco, yepä eei gyene baborage gwidape tabe Acejiyame me Mene ne ätecijame.

20 Biname te lipu ireclota cabu yaanajuge, Acejiyame te liba ala taasoglicuge teeme biname tääpume, tabe mijji pepu lenaja.

21 Maane liba aletnäneji biname gäte, Acejiyame te liba ala naasoglicuge, ngänu gyene, maane pepu naanajepi. Yepä maane liba ibibi gäte pui ireclota cabu ca kälyä äbitame, yoo maane kälyä äbitepi.

22 Yageyame te liba ala taasoglicuge aletnäneji biname ne, tabe kälyä läbituge Keriso me miji pi. Cuta pepu gyene, laati te liba lica gyene aletnäneji biname, Acejiyame te liba ala taasoglicuge, tabe Keriso me aletnäneji biname me läbituge.

23 Weebibine ituge babo daremu ca aletna, peei name pi ire taatu gone acrana biname cina weebibine cääri ätäyame.

24 Cäme ätru-nga binamewale, weene lui ireclota cabu inajipi, Acejiyame te liba ala tisoglicipi teeme binamewale tääpume, weene peema inajipi.

Ätemleja Atejäclmuta cäco Biname piyepu Cublicubla bime poto cidi me

25 Mime Yageyame te lica ituge mene iicema atejäclmuta cäco biname bime poto cidi me,

yepä cane cäme ngene atwana mene jiicenine. Ai puu cäme mene gyene, yepä weene miji ngenecu ceera, ingle Yageyame te ngene atwana näcäranuge cane umle cama mene iicemame.

²⁶ Ingle naace popi ai lui mäpu padare gyene, peei name pi cäme ngene atwanena apu gyene, egä rooriye te miji epu lenaja, tabe lipu yaanajuge.

²⁷ Määme liba coga pitu nwene, gone waabmolute. Maane liba coga cäco gäte, gone läbitute coga ne acatame.

²⁸ Yepä maane liba coga waacatute, maane nuuja niiya mule ne lica jaawenute. Cuta ngulevägräte liba rooriye acata je, tabe niiya mule lica jaawenuge. Yepä laatibi latejäclmutäsi, pui cabu cuta mäpu pisi nyene, cije cane singi lica gäne weene pui mäpu cabu me abacitame.

²⁹ Cäme ätrunga binamewale, cane naace tääpume jiicenine, egä babo padare lica gyene ngälugaabe oomlaname, peei name pi coga rooriye cama biname, teepi puu atejäclmuta biname gemi, yepä teepi miji ama cita ca epu yepä ngene atwana cama lenajame atejäclmuta cäco biname liiyepu.

³⁰ Piiyepu laatibi ele yaangene-tnemuge, teeme puu ngenecu mäpu piti nemi, yepä teepi miji epu lenaja ele cäco biname liiyepu. Piiyepu laati bemi ngange, teepi puu gege gemi, yepä teepi miji epu lenaja ngange cäco biname liiyepu. Cuta piiyepu laatibi gwidape bine jaaletnanemusi, teeme puu gwidape piti nemi, yepä teepi miji epu lenaja gwidape cäco biname liiyepu.

³¹ Yoo, laatibi gawecewe ireclota mule tääpume

kaakesea jaawenusi, teepi ngene atwanena oräre gone peei cabu lenajame, ingle ai gawe te lecaleca padare apu lica cirege lenaja.

32 Cäme singi apu gyene, egä weene ngenecu mäpu cäco lenajame. Ätrunga cama cusucusi me nuuja ngene atwanena lica gyene, yepä tabe singi Yageyame ne ngenecu miiji me wawename.

33 Yepä coga cama biname te, tabe ngene jwaatwananuge ai gawecewe ireclota poto cidi me, ingle tabe singi teeme coga ne ngenecu miiji me wawename,

34 siige tabe neeneni poto ire jaatwu-ge. Cuta piiyepu rooriye cäco magebi coo ngulebägrä cina, teepi ngene jwaatwananinusi Yageyame poto cidi me taatu, ingle teepi singi teeme tääpume mara me äbita teeme seemo ireclota piiyepu tääpe ireclota ngalebora. Yepä rooriye cama magebi te, tabe ngene jwaatwananuge ai gawecewe ireclota poto cidi me, ingle tabe singi birige teeme rooriye ne ngenecu miiji me wawename.

35 Cane naace tääpume jiicenine egä weebibine ätityerame, lica iibaname coga rooriye awadreca cabu ca. Cane singi gäne weene eei bine wawenetnäjame, ngena gemi miiji piiyepu conocäco, piiyepu yepä ngene atwana cama äcärame Yageyame me kaakesea wawename.

36 Liba ciwelooloyame wäsi piti negi, siige teepi liba niinäce apu egä, "Cine lica atejäclmuta," yepä ingwe ca liba cusucusi te apu egä, "Ai atejäclmuta cäco mule lui miiji lica gyene ngulebägrä tääpume," coo piiyepu teeme singi cina ngulebägrä tääpume liba kokre yaacrajuge, tabe siige lasicnantuge egä,

“Cane miji atejäclmuta,” siige teepi latejäclmutäsi. Ai mule lui niiya mule lica gyene.

³⁷ Yepä, cusucusi me liba ciwelooleyame pitu nwene, siige nuuja te liba lica jiibuge egä, “Maane gone waacatute,” yepä tabe teemämu ngene jwaatwanuge coga cäco lenajame, siige pui ngene atwana cabu kokre yaanajuge, tabe peei lui miji mule jaawenuge.

³⁸ Pipu pi laati te coga waacatuge, peei lui niiya lica gyene, yepä laati te lica waacatuge, peei lui mijiirage gyene.

³⁹ Piiyepu rooriye cama magebi te miji teeme rooriye cama lenaja. Yepä rooriye te liba budre, tabe piba kälyä läbituge. Siige tabe liba singi nuuja rooriye ne acatame, tabe yaacatuge, yepä pui rooriye te miji ätrunga biname.

⁴⁰ Yepä cäme ngene atwana te apu jiicenige, egä tabe liba rooriye cäco waanajuge, peei miji gyene. Ai puu cäme mene gyene, yepä Acejiyame me Seemo cäme cabu pisi nyene.

8

Ätemleja Cibu Deedei poto cidi me, Lui ca Uuje bine Ituge Iiwäreja

¹ Cane singi cuta mene jajime weene lui soogärepeye cäme bau me cibu deedei poto cidi me, uuje bine lui ca ituge iiwäreja. Yoo mine umle gemi iyeta ai poto cidi me. Yepä pepu umle te biname ne jaawenuge mope babo me, yepä owecu te yäätityäruge nuuja biname ne.

² Laati te liba apu angi, egä teeme umle pisi nyene poto gwidape poto cidi me, tabe căro camuge umle äbita, tabe lipu cirege.

³ Yepä laati te liba Acejiyame tääpume singi, Acejiyame te umle gyene tabe.

⁴ Yoo siige käme mene age sena pui cibu deedei poto cidi me, lui cina iiwäräneji gemi uuje bine. Mine umle gemi, egä uuje lui toraca gwidape lica gemi, piiyepu mine umle gemi, egä yepä taatu pisi nyene lui Acejiyame gyene.

⁵ Toraca gyene, egä biname cina einenisi poto gwidape bine cabu je piiyepu gawe cabu uuje ca; piiyepu toraca gyene, egä pepu uuje piiyepu yageyame bucurage gemi.

⁶ Yepä mime tääpume yepä taatu “Uuje” pisi nyene, lui sine Babe piiyepu lui sine Acejiyame iyeta gwidape tääpume, piiyepu lui tääpume mine ninajininige. Piiyepu cuta yepä taatu Yageyame pisi nyene, Yeesu Keriso, lui cabu ca iyeta gwidape cina acinujisi piiyepu lui cabu ca mine ninajininige.

⁷ Yepä poto ätrunga biname cina umle lica gemi, egä uuje lui toraca gwidape lica gemi. Teepi teeme sasa ireclota cabu epu geäji gemi uuje bine cibu deedei ca iiwärejame, egä cuta page teepi liba pepu cibu deedei bine yäärwäjimusi, teepi camu puga ngene jotwanininisi, egä uuje bine äcäräneji gemi ai cibu deedei. Ingle naace popi teepi cängena lica ngene ca agli, egä ngene gyene toraca, ngene gyene walya, teepi pee name pi lasicnantinus, egä cine niiya mule jwenisi pipu cibu deedei liba yäärwäjusi.

8 Yepä, cibu deedei papa gyene loolo; peei te äblicäco mibibine Acejiyame gome waadena. Mine liba ärwäja cäco, mine nuuja niiya ne lica jäätäpänsi, cuta mine liba yääärwäjusi, nuuja miiji ne lica jäätäpänsi.

9 Yoo, weene umle gemi, egä iyeta cibu deedei papa gemi, yepä weene gone ärwäja, liba umle cäco biname ne ire jaarmetnuye atramame.

10 Weene lui umle gemi, egä uuje bine iiwäräneji cibu deedei papa gemi, ingle uuje lui toraca gwidape lica gemi, siige nuuja ätrunga biname lui te ai poto cidi me cängena umle lica birige, liba jipänininiuge loolo cabu, nää ai te lica opo jaarmetnuge tabe cuta loolo me, ngänuge tabe teeme asicnenta ne yäääcisäruge.

11 Siige weeme peei umle te sabe jaawenuge weeme nuuja ätrunga biname ne, lui te umle cäco yaanajuge piiyepu Keriso lui tääpume budre äbituji.

12 Weene liba apu niiya mule jaawenuye weeme ätrunga biname yepä ne, teebine lipu jaawenuye tabe teeme asicnenta ne äciserame, weene peei lui Keriso tääpume niiya mule ne jaawenuye.

13 Yoo siige, cane liba cibu deedei ärwäja ca ire jaarmetnune käme biname ne, siige cane ingwe ca lica pui cibu deedei loolo, ingle cane singi lica gäne teebine ire armetname.

9

Paulo Ngena Ingle cabu Keriso me Ätyepäneji Bi-name Gyene

1 Nuuja biname te äblicäco cebine giri acitame egä cane ngena wawename. Cane Keriso me

ätyepäneji biname gäne. Cane mime Yageyame Yeesu ne irecurage ca jepänujine. Cane lui kaakesea jaawenune Yageyame tääpume, weene pui kuu gemi.

² Ngänu gyene, poto cina lica nacatusi, egä cane ätyepäneji biname gäne, yepä weene te nacatuye! Weene lipu yepä me läbitipeye mime Yageyame cama, peei te jaawabudnituge, egä cane Keriso me ätyepäneji biname gäne.

³ Laatibi singi cebine ablawejame, cane cämeväme apu jiicenine

⁴ egä cäme conocäco pisi nyene biname bime bau ca deedei päpäname cäme kaakesea daremu me.

⁵ Cuta cäme conocäco pisi nyene ätrunga magebi ne coga me acatame siige teta cama gigri otnetneja poto Keriso me ätyepäneji biname cina liiyepu, Yageyame me iganewale liiyepu coo Peteru liiyepu?

⁶ Cine nää Banaba cama taatu gegi epu ätyepäneji biname, lui cina miji kaakesea wawena cime lenaja tääpume?

⁷ Nata caami biname te daremu lica yääcäruge teeme lenaja tääpume? Cuta calwacupi yageyame te tabe waina kuu loolo teeme calwacupi cabu ca. Piiyepu maamoi ire atwi biname te tabe maamoi bime ngame migi yääänäjimuge.

⁸ Binamerage bime ngene atwanena mene taatu lica gemi ai, cuta Acejiyame me cotre te pepu jiicenige.

⁹ Moose me Cotre cabu apu oogäräneji gyene egä, “Gone kau me tage jäätäyumi, tabe liba wiiti mope

bine jäämungäjemuge." Nää Acejiyame kau bime täüpume taatu jiicenige, cime täüpume lica gyene?

¹⁰ Ngenä pi, tabe cuta cime täüpume jiicenige. Ai mene toraca cime täüpume oogäräneji gyene. Laati te gawe ne yäängwädnuge piiyepu laati te gije bine yäätemuge, teepi kaakesea jaawenimus kuu päpäna täüpume.

¹¹ Siige cine seemo ireclota täüpume gije bine ituge ätema weeme cabu, peei name pi bucu lica gemi cine weeme bau ca daremu me gwidape päpäname tääpe ireclota täüpume.

¹² Poto bime conocäco liba pisi nyene weeme bau ca gwidape päpäname, cime conocäco piba baborage gyene.

Yoo, cime puu conocäco pisi nyene, yepä cine apu lica ituge äbita. Cine iyeta mule cabu ituge ämyemutana naace täüpume egä cine lica iibana Miji Mene ne Keriso poto cidi me daamledamle äbitame.

¹³ Egäsu weene umle gemi, egä lui biname cina Acejiyame me mete cabu kaakesea jaawenusi, teepi puma cita ca deedei bine jääpänimusi. Piyyepu lui cina Acejiyame ne cibu ca yiwäräjusi iiwäreja dade cabu, teepi puma cita ca teemanu kupae bine yaawadimusi.

¹⁴ Cuta pepu gyene, Yageyame te ituge iicana, egä laatibi Miji Mene jajanena kaakesea jaawenusi, teepi miji peema cita ca daremu päpäna teeme lenaja täüpume.

¹⁵ Yepä cane pepu lica ituge äbita. Cuta cane ai ne naace täüpume lica bii byoogärine egä cane weeme bau ca daremu päpäname. Cane singi lica gäne weebibine ätineräjame, ngänuge cane loolomecewe

budre. Nuuja te äblicäco gyene cäme ai awepyeräja ingle ne acata cäme bau ca.

¹⁶ Miji Mene acenena name pi cane äblicäco awepyeräja, ingle cane cäme singi ca lica jewene-nine ai kaakesea ne, yepä Acejiyame te itu najuji cane wawename. Miji Mene cane miji jajanena, cije cane niiya ne jäüpänune.

¹⁷ Cane liba cäme singi ca ai kaakesea ne cire jaawenejine, piba cane miji cirege daremu täüpume ätemlame. Yepä cane Acejiyame täüpume ai kaakesea ne jewenenine, ingle tabe te itu najuji.

¹⁸ Siige cane ngena daremu ne acata ai kaakesea cabu ca? Cäme daremu lui eei gyene, egä cane Miji Mene daremu cäco jaajananemune. Cäme puu conocäco pisi nyene daremu päpäname ai kaakesea cabu ca, yepä cane pepu lica äbitenine.

¹⁹ Cane puu nuuja biname me aletnäneji biname lica gäne, yepä cane cämämu äbitujine iyeta biname bime täüpume aletnäneji biname pana lenajame naace täüpume egä bucurage biname bine piba Yageyame bau me waadename.

²⁰ Cane liba Israela biname cama birige, cane teeme pana nanajuge naace täüpume teebibine Yageyame bau me waadename. Cane puu Moose me Cotre cabu ca äyeblingtujine, yepä cane liba Israela biname cama kaakesea jaawenune, cane epu nanajuge, egä cane pui cotre bine icwetnene-mine naace täüpume teebibine Yageyame bau me waadename.

²¹ Cuta cane liba biname cama birige lui Israela biname lica, cane teeme pana nanajuge Moose me Cotre äcwetna cäco naace täüpume teebibine cuta waadename Yageyame bau me. Cane naace

me lica jiicenine, egä cane Acejiyame me cotre cabu ca kälyä gäne; eewe, cane Keriso me cotre ngalebora sâne pâtä.

²² Laati bemi ätrunga cabu kokre liba lica, cane liba ten cama birige, cane teeme pana läbitune teebibine Yageyame bau me waadename. Yoo, cane lipu biname cama nanajuge, cane teeme pana läbitune naace täüpume cane lipu maramara gaabe ca teeme poto bine waadename Yageyame bau me.

²³ Cane iyeta gwidape bine Miji Mene miji pi jaawenimune naace täüpume mine iyeta pui Mene cabu ca miji ne päpäname.

²⁴ Weene nata umle gemi, egä puu bucourage cina luuwamitnu-ge daremu täüpume, yepä teeme yepä taatu te yuutrutuge, siige tabe daremu ne yaacatuge. Peei name pi weene miji pepu uuwamitnipeye, egä weene daremu ne cirege päpäna.

²⁵ Laati bemi singi apu bääclena cabu me äbäcname, teepi miji eei mule bine ägyema, lui cina teeme tääpe bine kokre cäco me jaawenimusi naace täüpume teepi piba niinäce daremu ne acata. Teepi lui daremu ne yaacatusi iyeteta lica gyene, yepä mine lui daremu täüpume uuwametnenininago, peeil lui iyeteta gyene.

²⁶ Peei name pi cane conocäco uuwamenine ngälu ngälugaabe me. Piiyepu cane eei biname pana gäne, lui te imecubu bääclena cabu kuutamaraage yoororuge.

²⁷ Cane naace name pi cäme tääpe ne egletnäjenine egä tabe kokre me äbitame piiyepu cäme singi ibi lenajame, cije Acejiyame te cebine,

lui te poto bine Miiji Mene ituge jajanena, pama äyeblingta mage.

10

Umle Mene Uuje bine Iiwäreja poto cidi me

¹ Cäme ätrunga binamewale, weene ngene gone jitrimalinuge, ngena te äbituji mime kaakesaare bime täüpume, teepi liba Moose cama Aikupito ca secluji. Carbe te gaabe tewabimuji teepi luma otnime, piiyepu teepi iyeta Ududi Malu ne cängenarage ernge ta suurujisi.

² Teepi carbe uuwa cabu lipu secluji piiyepu malu ne lipu ernge ta suurujisi, teepi peeil lui Moose cama yepä me äbitininujisi cotre bine äcwetname.

³⁻⁴ Teepi yepä deedei ne serwa-nenanumesi piiyepu yepä niiye ne senäjumesi teeme seemo ireclota täüpume. Teepi ireclota kula cabu ca niiye ne senäjumesi, teta cama lui kula te äduji. Pui kula lui Keriso tage.

⁵ Ngänuge apu, yepä Acejiyame te ngenecu miji lica ge teeme iyeta bime täüpume, siige teeme bucourage cina budre äbitininujisi daapo taatu cewe cabu.

⁶ Yoo siige, ai lui umle mene gyene mime täüpume, egä mine gone singi ädri niiyaniya mule wawename teepi liiyepu.

⁷ Cuta mine gone uuje bine awejena teeme poto cina liiyepu. Oogäräneji mene te ai poto cidi me jiicenige, egä teepi soriyomu eclitujisi, giire jewäjanujisi ime ca wawenäneji uuje gwidape ne opo gaabe me acitame.

8 Mine cuta ero piiyepu sargi gaabe cabu gone otinetneja teeme poto cina liiyepu, siige yepä taatu bimu cabu twentitrii tausen biname cina budre itrametnemalemuji.

9 Piiyepu mine gone Yageyame ne apicetnära, egä mine luma ngälu niiya mule acni tabe piba daremu ceerame mibibine, teeme poto cina lipu jewenujisi, siige cobyame cina teebibine budre me eglecanemuji.

10 Piiyepu mine gone Acejiyame bau me yaaratusi teeme poto cina liiyepu, siige teebibine sabe wawenayame mename seemo te budre me eglecanemuji.

11 Iyeta ai gwidape cina äpletänäruji teeme tääpume naace tääpume teepi peema cita ca ngene ca aglanename; siige oogäräneji gemi mime umle tääpume, lui cina ireclota gemi page ai padare cabu, ngälugaabe liba mameta gyene atyaramta.

12 Peei name pi laati te ngene apu jwaatwananuge, egä tabe ätrunga cabu kokre cama jelajutenige, tabe miji cängena ire, cije tabe yaatramuge.

13 Iyeta apicetnära weene lui bine jääpänanemuye, weeme taatu cabu lica, cuta iyeta biname cina pee i bine jääpänanemusi. Yepä Acejiyame te teeme mene ibi jaawenuge, tabe epu taatu apicetnära bine täätylepäjemuge weeme bau me, weene lui cabu ca miji gemi uutruta. Apicetnära te liba täduge, tabe kokre icärininuge weene ämyemutame siige äsime.

14 Peei name pi käme mijiirage binamewale, weene uucratni-peye uuje bine awejena cabu ca.

15 Weene ngene atwanena cama biname gemi, weene jitranemepeye cane lui jijananenininine.

16 Mine liba aareto yaarwusi, siige eso yääcärusi kwäye tääpume, mine liba pui kwäye cabu ca nani, mine piba gigri yepä me läbitininago Keriso cama teeme uudi nani name pi. Cuta mine liba yäätrecusi buluduu ne, siige yaarwusi, mine piba gigri yepä me läbitininago Keriso cama teeme tääpe arwi name pi.

17 Aareto buluduu lui yepä gyene. Mine puu bucourage gemi, yepä mine yepä tääpe gemi, ingle mine iyeta peei yepä buluduu ne yaarwusi.

18 Weene ngene jotwananineye Israela biname bime poto cidi me. Teeme apu mule pisi nyene, egä laatibi yäärwäjimusi cibu deedei bine, lui ca Acejiyame ne yiiwärujisi, teepi iiwäreja dade cabu ca gigri yäärwäjimusi, siige teepi gigri Acejiyame cama yepä me läbitininusi.

19 Cane naace tääpume lica jiicenine, egä lui cibu deedei uuje bine iiwäräneji gemi, mara gemi poto cibu deedei cabu ca, piiyepu cane naace me lica jiicenine, egä uuje lui toraca gwidape gemi.

20 Yepä cane naace me jiicenine, egä Acejiyame umle cäco biname cina liba uuje bine yiiwäräjemu, teepi niiya cable bine yiiwäräjemu, lica Acejiyame ne. Cane singi lica gäne weene peei mule cabu ätenglecäjame niiya cable bime cama yepä äbitame.

21 Weene äblicäo gemi Yageyame me aareto kwäye cabu ca nani piiyepu cuta niiya cable bime kwäye cabu ca nani. Weene cuta äblicäo gemi Yageyame me dade cabu ca loolo cuta piiyepu niiya cable bime dade cabu ca loolo.

22 Mine liba apu läbitininago mine peei lui Acejiyame ne yaapicetnärusi, egä lipu, tabe ire taatu nicranininige mine ai mule wawename? Mine nää apu ninge-nininuge, egä mine kokre gemi, tabe kokre cäco gyene?

Weene Jaawenimuye Iyeta Gwidape bine Acejiyame me Ngii Babo Wawename

23 Biname cina apu jiicusi egä, “Iyeta mule lui papa gemi wawenetnäjame.” Yoo toraca gyene, yepä iyeta mule lui miji lica gemi. Cuta apu jiicusi egä, “Cine papa gemi iyeta mule bine wawenetnäjame.” Yoo, yepä iyeta mule lui biname bine lica yäätityeräjimus.

24 Nuuja te gone teeme taatu miji ne jäärnguge, yepä miji tabe poto bime miji ne ärngi.

25 Weene miji gemi loolo me iyeta cibu deedei bine, lui bine jaaletnimus aletna puupu cabu. Pepu cibu deedei ärwäja cabu ca weene gone niiyaniya lasicnanticuye, egä pama uuje bine iiwäräneji deedei gemi.

26 Oogäräneji mene te apu jiicenige egä, “Gawecewe piiyepu iyeta teeme gwidape Yageyame memi.”

27 Piiyepu ätrunga cäco biname te liba weebibine ala tisoglicininuge deedei loolo me, weene liba singi otnime, piba naaclepi, erwäjemepeye, tabe ngena icärininuge. Weeme nuuja ingle lica birige niiya asicnentame pui cibu deedei name pi.

28 Yepä pui abasecretna cabu liba nuuja te jijinuge egä, “Ai cibu lui uuje bine iiwäräneji gemi,” piba pui biname name pi gone yäärngäjuye, lui te jijinuge pui mene. Cuta piiyepu teeme asicnenta

name pi gone yäärnäjuye, ingle tabe lasicnantuge egä niiya mule gyene.

²⁹ Yoo, cane weeme asicnenta name pi lica jiicenine ai mene, ingle pui cibu ärngäja te äblicäco weeme asicnenta ne sabe wawena, yepä pui nuuja me asicnenta name pi cane jiicenine.

Siige weeme yepä te pama jiicenige egä, “Nuuja biname me asicnenta te ngeno me niibenige cane gwidape wawename, lui käme täüpume papa gemi.

³⁰ Cane liba Acejiyame ne eso yääcärune deedei täüpume, siige yäärwäjune, piba ngena name pi poto cina cebine niicetnusi deedei poto cidi me, cane lui täüpume eso yääcärune Acejiyame ne?”

³¹ Agesa käme mene pui biname täüpume: weene ngena liba jaawenuye, yäärwäjuye coo yääänäjuye, weene iyeta jaawenimuye Acejiyame me ngii babo wawename.

³² Weene epu inajipi, egä weene Israela biname bine atramame gone jaawenimuye, coo piiyepu lui cina Israela biname lica gemi, coo piiyepu Keriso ne lui cina jäätprungusi.

³³ Weene epu äbitininelye cane liiyepu, lui te äbitininelye biname bine ngenecu miji me wawename. Cane käme miji täüpume lica äbitininelye, yepä iyeta biname bime miji täüpume naace täüpume piba iyeta cina ireclota ne päpäname Yeesu cabu ca.

11

¹ Cebine nätureye epu, cane lipu Keriso ne jitutnine.

*Magebi Rooriye cina Lipulipu Lenajame Irecu
Ätumuta Padare cabu*

2 Cane weebibine iwepyeräjininine, ingle weene ngene lica jitrimalinuge käme poto cidi me, piiyepu weene icwetnenemiye, cane lui itu ibiberäjipene weebibine.

3 Yepä cane singi gäne weene umle äbitame, egä Keriso sine mope iyeta rooriye bime täüpume, rooriye sine mope teeme coga täüpume, piiyepu Acejiyame sine mope Keriso täüpume.

4 Pipu pi rooriye te liba ätrunga ingle abasecretna cabu irecu lätumutuge coo Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge mope acwabängeji, tabe Keriso ne opo gaabe me lica yaacituge, lui sine teeme mope biname.

5 Piiyepu cuta lui magebi te mope acwaba käco ätrunga ingle abasecretna cabu irecu lätumutuge coo Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge, tabe teeme rooriye ne opo gaabe me lica yaacituge. Pui lui epu pana gyene, egä teeme mope äsweji ge.

6 Magebi te liba teeme mope lica yaacwabuge, tabe cuta miiji teeme edingäli alacna. Yepä, ingle ajiri mule gyene magebi täüpume edingäli alacname coo mope äsweji lenajame, tabe miiji teeme mope ne acwaba.

7 Yepä rooriye te gone teeme mope ne acwaba, ingle Acejiyame te ituge teebine teeme pana me wawena piiyepu teeme pana ireclota ituge ceera. Yepä magebi ne rooriye me pana ireclota ituge ceera,

8 ingle rooriye ne lica ituge magebi cabu ca wawena, yepä magebi ne ituge rooriye cabu ca

wawena.*

⁹ Cuta piiyepu rooriye ne lica ituge wawena magebi täüpume yepä magebi ne ituge wawena rooriye täüpume.

¹⁰ Peei name pi magebi te miji teeme mope ne cängena acwaba naace täüpume Acejiyame me mename seemo cina päpäname, egä tabe teeme rooriye ne opo gaabe me yaacituge.

¹¹ Yepä Yageyame me ätrunga ingle cabu magebi te taatu lica gwene cuta piiyepu rooriye te taatu lica gyene. Magebi me lipu singi pisi nyene rooriye me ätityera täüpume, rooriye me cuta singi pisi nyene magebi me ätityera täüpume.

¹² Magebi ne lipu ituge rooriye me cabu ca wawena, cuta pepu gyene, rooriye te magebi me cabu ca lapli-mluge, piiyepu Acejiyame aged-nayame gyene iyeta gwidape täüpume.

¹³ Siige weene weemämu atranipeye, egä nää miji gyene magebi te ätrunga ingle abasecretna cabu irecu ätumuta mope acwaba căco.

¹⁴ Acejiyame te lipu biname bine icranuji ai gawe cabu lenajame, peei te birige abiberäja, egä rooriye täüpume lecaleca edingäli lui ajiri cama birige,

¹⁵ yepä magebi ne lui miji opo me jwaawenuge. Teebine lecaleca edingäli ituge ceera acwaba täüpume.

¹⁶ Liba biname piti nemi, laati bemi singi ai poto cidi me äcelame, käme nuuja mene lica gyene iicemame, yepä cine piiyepu iyeta ätrunga ingle cina apu läbitininusi.

* ^{11:8:} magebi rooriye: Ire Genesis 2:21-23

Korinito Ätrunga Biname cina Aareto ne Ni-iyarage Yaarwusi

¹⁷ Cane liba ai umle mene jijananeninige, cane miiji cuta weebibine ablaweja. Weene liba labasecretnininuye irecu ätumutame, weene nuuja ätyyera ne puma cita ca lica jääpänuye, yepä sabe jiwenininuge weebibine.

¹⁸ Yoo, cane ituge ätecija, egä weene liba labasecretnininuye irecu ätumuta tääpume, weene yepä ngene atwanena cama lica birige. Cuta cane jitrunge, egä ai mene lui toraca gyene,

¹⁹ ingle cane umle gäne, egä weeme maramara äbita lui papa lica gyene. Peei lui weebibine apicetnärame weene piba opo awatname, egä weeme sobe cabu laati bemi toracarage ngenecu cama.

²⁰ Yoo siige, weene liba labasecretnininuye, weene aareto[†] ne cängena lica yaarwuye puma.

²¹ Ingle weene liba läbitininuye deedei loolo me, weeme yepäyepä cina jilonicinuge watawata teeme gome waadename weeme yepäyepä cina lui deedei piiyepu waina niiye saawadimuye. Peei name pi owecumete biname cina loolome-ewe birige piiyepu laatibi bucourage waina niyye saawadimusi, teepi pui cabu ca buduma me läbitininusi.

²² Weeme nää weemerage mete lica gemi pepu loolo me coo nänäjame? Weeme tääpume nää papa gyene Acejiyame me binamewale bime abasecretna cabu buduma mule acnetnejame? Coo

[†] **11:20:** aareto: Pui padare cabu ätrunga biname cina liba labasecretnininusi aareto loolome, teepi pui padare cabu cuta deedei läbitininusi.

piiyepu weene nää singi gemi owecumete biname bine ajiri me wawename? Cane nää miiji wee-bibine awepyeräjä? Ai poto cidi me cane licarage iwepyeräjininine!

Yageyame me Aareto

²³ Cane Yageyame bau ca ituge acata cane lui weebibine cuta itu ibiberäjipene, egä Yageyame Yeesu ne lui ciyi cabu jewabudni-tujisi budre tääpume, tabe piba buluduun ne ecatige,

²⁴ Acejiyame ne eso ecärigie, itrecige, jiicige egä, “Ai lui käme tääpe gyene, lui weeme tääpu myene. Weene erweye cebine ngene apecname.”

²⁵ Cuta pepu gyene, deedei ingwe gaabe ca tabe kwäye ne ecatige, jiicige egä, “Ai kwäye te klaje jecnenige Acejiyame lui kirece mene ituge jaji biname bine niiya cabu ca äsecerame, käme uudi liba tapirenige. Weene liba yaanuye, cebine ngene napecnuye.”

²⁶ Siige iyeta padare cabu weene liba ai buluduun ne yaarwuye piiyepu ai kwäye cabu ca yaanuye, weene peei lui Yageyame me budre ne jaaitnäjuye, ngälu tabe liba cire tacnenutepi.

²⁷ Peei name pi laati te liba papapapa yaarwuge Yageyame me buluduun ne cuta yaanuge teeme kwäye cabu ca, tabe teeme tääpe piiyepu uudi bine sabe jaawenimuge.

²⁸ Yoo, pipu pi iyeta biname cina miiji niinäce teemämu lablawäjinuye, ingwe ca piba yaarwuye pui buluduun ne cuta yaanuye pui kwäye cabu ca.

²⁹ Laati te liba aareto cabu buluduun ne yaarwuge piiyepu kwäye cabu ca yaanuge opo awatna

cäco, egä Yageyame me tääpe ngena tääpu myene, peei biname te mäpu ne jäätänuge.

30 Peei name pi weeme bucurage cina pita gemi piiyepu bleela gemi, nesae cina budre ituge äbita.

31 Yepä mine liba mimämu niinäce lablawäjinago, piba Yageyame te nuuja singi lica mibibine pui mäpu daremu ceerame.

32 Yepä Yageyame te nitranininuge, niblawäjinuge naace tääpume ngälugaabe je piba tabe singi lica mibibine mäpu daremu ceerame gawecewe muleyame biname cama yepä.

33 Yoo siige, käme ätrunga binamewale weene liba naacluge aareto loolo me, weene miiji nuuja bine awagrija, piba gigri loolo.

34 Liba laasi nyene loolomecewe, tabe miiji niinäce mete cabu säärwäjuge, siige Acejiyame te piba weebibine lica ablaweja weeme niiyarage mule name pi weeme abasecretna ngalebora. Yepä poto mule poto cidi me cane ebä umle pa jiwenipene, cane liba pa lädepene peeyeme.

12

Aceji Seemo te Kokre Yääcäranemuge Maramara Kaakesea Wawenecame

1 Cäme ätrunga binamewale, cane singi gäne weene toraca umle äbitame, egä Aceji Seemo te ngena maramara kaakesea tääpume kokre ceera.

2 Weene umle gemi, egä weene liba camu Acejiyame umle käco inajininuji, mene käco uuje cina weebibine conocono gaabe cabu me iwadininujisi weene teebibine awejename.

3 Peei name pi weene miji cängena ire lui gyene miji seemo, cuta lui gyene niiya seemo. Liba Acejiyame me Seemo te biname ne yaacenanuge, tabe äblicäco iicana egä, "Yeesu, maane nääglumege!" Cuta nuuja poto me, nuuja te äblicäco iicana egä, "Yeesu lui cäme Yageyame gyene," liba teeme cabu Aceji Seemo te lica yaanajuge.

4 Maramara kokre piti nemí maramara kaakesea wawename, yepä lui Seemo te biname bine yääcäranemuge peeí kokre, tabe yepä taatu gyene.

5 Cuta kaakesea maramara gemi, yepä Yageyame lui täápume jaawenimusi, tabe yepä taatu gyene.

6 Kokre mule lui maramara gemi, yepä Acejiyame lui te umle yääcäranemuge, tabe yepä taatu gyene.

7 Acejiyame te biname bime yepäyepä cabu maramara gaabe ca yaabocломäjuge, egä teeme Seemo pisi nyene teeme cabu. Siige iyeta mule, lui maramara biname cabu läpletneräjuge, teepi iyeta biname bime miji täápume.

8 Yoo, teeme Seemo te yepä ne umle yääcäruge tabe mäpu cabu ca asata gaabe ne päpäname; cuta nuuja ne ngene atwana yääcäruge tabe ämletnäreji gwidape coo mule poto cidi me umle äbitame.

9 Tabé cuta nuuja ne ätrunga yääcäruge poto gwidape poto cidi me egä pagege äbita; cuta nuuja ne kokre yääcäruge biname bine pita cabu ca miji wawenename.

10 Piiyepu nuuja ne yääcäruge kokre tabe kokre cama ciitaca mule bine wawenecame; cuta nuuja ne kokre yääcäruge Acejiyame me tagepogogo mene iicemame; cuta nuuja ne kokre yääcäruge

tabe ngene ca aglime, egä nuuja biname ne lui seemo te ecanenige, nää tabe Aceji Seemo gyene coo niiyarage seemo gyene; cuta nuuja ne kokre yääcäruge tabe teeme umle cäco mene ca iicemame; cuta nuuja ne kokre yääcäruge pui mene ne aboclomtame.

¹¹ Iyeta ai mule bine yepä Seemo te jaawenimuge, lui te maramara kaakesea yääcäranemuge biname yepäyepä bine, tabe lipu tääpume singi ceerame.

Yepä Tääpe, Bucurage Piicwa

¹² Ätrunga ingle cina lui Keriso me tääpe gemi. Ätrunga biname cina lui maramara piicwa gemi, lui cina yepä tääpe ne jewenenisi.

¹³ Mine puu maramara biname gemi, Israela biname coo nuuja gawe biname, aletnäneji biname coo poto biname, yepä mibibine iyeta yepä Seemo ca ituge äciseja, siige mine yepä tääpe me ituge äbita. Piiyepu Acejiyame pui yepä Seemo ne ituge acitena mime yepäyepä cabu tabe lenajame.

¹⁴ Tääpe cabu yepä taatu piicwa lica gyene, yepä bucurage piicwa gemi.

¹⁵ Ernge te liba jiicuge egä, “Cane ime lica gäne, peei name pi cane tääpe me piicwa lica gäne,” peei te lica jiibuge tabe tääpe me piicwa lenajame.

¹⁶ Cuta tablame te liba jiicuge egä, “Cane irecu lica gäne, peei name pi cane tääpe me piicwa lica gäne,” peei te cuta lica jiibuge tabe tääpe me piicwa lenajame.

¹⁷ Tääpe te liga iyeta irecu taatu cirege, tabe piba lipulipu ätecijana. Piiyepu tääpe te liga iyeta

tablame taatu cirege, tabe piba lipulipu lengo ärmetneja.

¹⁸ Yepä Acejiyame te piicwa maramara bine icranimuji tääpe cabu, tabe lipu ituge singi.

¹⁹ Liga iyeta yepä taatu piicwa cirege, piba tääpe te lica cirege.

²⁰ Yepä pepu lica gyene. Piicwa maramara gemi, tääpe lui yepä gyene.

²¹ Peei name pi irecu te äblicäco ime ne jaji egä, “Cane singi lica gäne määme tääpume.” Cuta mope te äblicäco ernge bine jaji egä, “Cane singi lica gäne weeme tääpume.”

²² Cuta piiyepu tääpe te äblicäco eei piicwa cäco lenaja, mine lui poto cidi me ngene jwaatwananinago, egä kokre cäco gemi.

²³ Piiyepu lui piicwa poto cidi me ngene jwaatwananinago, egä papa gemi, mine cängenarage ire jwaatwemusi; cuta lui piicwa bine äblicäco awabudnita, mine cängenarage yaacwabimus.

²⁴ Yepä lui piicwa bine biname cina miji päpäname, teepi acwaba cäco yaacrajimuge. Acejiyame te tääpe ne epu jewenuji, egä mine lui piicwa tääpume lasicnanti-nago, egä papa gemi, tabe singi pee i piicwa bine opo gaabe me acraname.

²⁵ Yoo siige, tääpe me maramara piicwa cina äblicäco teemeteme ägyi, yepä teepi teemeteme ire latwinusi.

²⁶ Yepä piicwa te liba mäpu cabu yaanajuge, teepi iyeta pui mäpu cabu yaacrajuge ten cama. Cuta yepä piicwa ne liba yaawepyeräjusi, teepi iyeta yepä gege teta cama.

²⁷ Yoo, weene peete nemi Keriso me tääpe;

weene yepäyepä cina lui teeme yepäyepä piicwa gemi.

²⁸ Ätrunga ingle ngalebora Acejiyame te biname bine ituge maramara kaakesea täüpume acranetnäja. Tabe poto bine ätyepäneji biname me ituge acrana, poto bine ituge acrana Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, poto bine abiberäjame, poto bine kokre cama ciitaca mule bine wawenecame, poto bine kokre ituge ceera pita biname bine miiji wawenename, poto bine nuuja biname bine ätityeräjame, poto bine ituge acrana mope biname me, cuta poto bine kokre ituge ceera teepi teeme umle cäco mene ca iicemame.

²⁹ Yepä iyeta ätrunga biname cina ätyepäneji biname lica gemi, coo teepi iyeta cina Acejiyame me tagepogogo mene lica jiicemusi, iyeta cina lica yaabiberäjimusi, ciitaca mule bine lica jaawenimusi,

³⁰ coo pita biname bine miiji lica jaawenamusi, coo teeme umle cäco mene ca lica jiicemusi, coo teepi iyeta cina ibibi lica gemi pui mene aboclotame.

³¹ Yoo, weene äbitininelye kokre pääpäname modamoda mule bine wawenecame. Yepä, yepä taatu gwidape pisi nyene, lui gyene baborage. Peei lui singi gyene biname bime täüpume.

13

Toraca Singi Lipu Gyene

¹ Cane liba ibibi birige iicema biname bime maramara mene ca coo mename seemo bime maramara mene ca, yepä cane liba singi lica

biname bime tääpume, cäme mene lui epu pana birige paate ala coo gogogo ala liiyepu.

² Ngänu gyene, cane liba ibibi birige Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, piiyepu cuta cäme liba umle piti nemi iyeta mule poto cidi me, piiyepu cane liba umle birige iyeta ämletnäreji gwidape piiyepu mule poto cidi me, cuta cäme liba ätrunga pisi nyene podo bine äyeblengame teeme puupu cabu ca, yepä cane liba singi cäco nanajuge biname bime tääpume, iyeta peeи mule lui papa birige.

³ Ngänu gyene cane puu iyeta cäme gwidape ceerana owecumete biname bine coo cäme tääpe ne ceera uubuderame, yepä cane liba singi lica biname bime tääpume, peeи mule cina nuuja miji lica birige cäme tääpume.

⁴ Toraca singi cama lui biname te mäpu cabu bojäcu yaanajuge, tabe owelaamelame gyene, ire patre lica yaagluge, lica lawepyeräjuge, mope babo me lica läbituge.

⁵ Toraca singi cama biname te cängena yaanajuge, teeme taatu miji ne lica jäärnguge, claabe me wata lica läbituge, biname bime niiya mule bine lica yaawadimuge, yepä ngene jäätimaluge teeme niiya mule poto cidi me.

⁶ Toraca singi lui gege lica birige walya tääpume, yepä tabe gege birige toraca tääpume.

⁷ Biname te liba toraca singi cama, ngänuge lipulipu teebine sabe jaawenusi, tabe yäämyemutuge. Toraca singi cama biname te teeme ätrunga ne lica yaapesaruge, tabe wälu lica birige, piiyepu tabe gloose lica läbituge mäpu cabu bojäcu lenajame.

⁸ Toraca singi te iyeteta gyene. Acejiyame me

tagepogogo mene iicema cina cire lapiripesi, piyepu biname bime umle cäco mene iicema cire lapiripesi, cuta umle te cire lapirepi.

⁹ Mime umle lui cängena lica gyene, piyepu mine lui Acejiyame me tagepogogo mene jiicemusi, poto bine jäätibäjemu;

¹⁰ yepä eei te liba tädenige lui te epucäco gyene, piba iyeta lui cina epucäco lica teepi cire lapiripesi.

¹¹ Cane liba bägrä je, cane bägrä pana mene jiicemujine piyepu ngene jotwananujine. Cane liba babo me äbitujine, cane bägrä bime mule bine ebmalimujine.

¹² Mine page Acejiyame ne jepänanenisi owowä pana, lica pajecurage, siige ingwe ca mine teebinerage cire jääpäneperi. Page cane teebine cängena umle lica, yepä piba cirege cane cängena iyeta umle äbita teeme poto cidi me, tabe lipu umle iyeta käme poto cidi me.

¹³ Yoo siige, ai nesae cina cire yaacrajemepi, ätrunga, ngene atwanena ca oomlana piyepu singi, yepä ai bime cabu ca singi lui baborage gyene.

14

Lipu Maramara Kaakesea tääpume Aceji Seemo Kokre Ceera

¹ Weene kokre äbitipeye toraca singi cama lenajame, cuta kokre äbitipeye Aceji Seemo bau ca kokre päpäname maramara kaakesea wawename, toracarage lui Acejiyame me tagepogogo mene iicemame.

² Laati te teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe biname bine lica jaajananemuge, yepä Acejiyame ne jaajanuge, ingle nuuja biname te äblicäco teeme mene ätecija. Tabe Aceji Seemo me kokre ca mene jiicemuge ogä gwidape poto cidi me.

³ Yepä laati te Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge, tabe biname bine yääätityeräjimuge, kokre yäääcärimuge piiyepu ngenecu plowa me jaawenimuge.

⁴ Yepä laati te liba teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe teeme taatu miiji tääpume jiicemuge. Yepä laati te Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge, tabe ätrunga ingle ne yääätityeräjuge.

⁵ Cane singi gäne weene iyeta weeme umle cäco mene ca iicemame; yepä cane toraca singi gäne weene kokre ne acatame Acejiyame me tagepogogo mene biname bine jajanename. Laati te Acejiyame me tagepogogo mene biname bine jaajananemuge, tabe baborage gyene, ingle biname cina yääätecijemuge tabe ngena tääpume jiicemuge. Yepä laati te teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe matikäli gyene, ingle biname cina lica yääätecijemuge, tabe ngena tääpume jiicemuge. Tabe ebä babo läbituge, liba biname pisi nyene peei mene ne aboclomtame naace tääpume ätrunga ingle biname cina piba pui mene cabu ca ätityera ne päpäname.

⁶ Yoo, käme ätrunga binamewale, cane käme cabu ca etonärenine ai mule ne. Cane liba lädune peeyeme, siige mime umle cäco mene ca jiicemune, cane piba lipulipu itityärinune weebibine? Cane licarage itityärinune, cane liba lica

saawadimune Acejiyame te ngena cäme bau me saabocloktuge cane weebibine jajanename, coo liba lica saawadimune umle mene, coo piiyepu Acejiyame me tagepogogo mene, coo abiberäja mene.

7 Cuta pepu gyene, laati te liba jääcnäjuge dobidobi ne coo gogogo ne papapapa, biname cina umle lica birige, egä ngena uupera täüpume jecnäjenige.

8 Piiyepu laati te liba moole ne däägurage cubu täüpume jääcnäjuge, biname cina lica birige amacetnäja.

9 Cuta pepu gyene, maane liba määme umle cäco mene ca jiicemute, biname cina lipulipu ätecija, maane ngena täüpume jiicemute. Määme mene te papa me läbituge.

10 Ai gawecewe cabu lui bucurage maramara mene gemi, yepä teepi papa lica gemi, ngene at-wana cama gemi.

11 Yepä laati te liba cäme umle cäco mene ca cebine najananuge, pui biname te catecewe biname pana birige cäme täüpume, cane cuta piiyepu catecewe biname pana birige teeme täüpume.

12 Siige weene liba äbitininiye Aceji Seemo me kokre päpäname maramara kaakesea wawename, weene miiji eei kaakesea täüpume oräre singi, lui cina yäätityeräjimusи ätrunga biname cina kokre äbitame.

13 Peei name pi lui biname te teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe miiji irecu ätumuta Acejiyame bau me tabe teebine kokre ceerame pui mene ne cuta abocloktame.

14 Cane liba käme umle käco mene ca irecu lätumutanune, käme seemo te käme cabu irecu lätumutanuge, yepä käme ngene atwana te pui mene ne lica joomluge.

15 Cane siige miiji ngena wawena? Cane singi gäne käme seemo te käme cabu käme umle käco mene ca irecu ätumuta piiyepu uupera atanga, yepä cane cuta singi gäne kämerage mene ca irecu ätumutame piiyepu uupera atangame, cane lui mene täüpume umle.

16 Maane liba weeme abasecretna ngalebora Acejiyame ne yaawepyeräjute määme umle käco mene ca, Aceji Seemo lui mene yääcäruge määme seemo ne, pui mene umle käco biname cina lipulipu “Amen” mene iicana, ingle teepi nuuja umle lica birige, maane ngena täüpume jiicemute?

17 Maane puu miijirage yaawepyeräjute Acejiyame ne, yepä poto bine lica yäätityeräjimute.

18 Cane Acejiyame ne eso ecärenine, egä cane käme umle käco mene ca magerage jiicananemune weeme iyeta cabu ca.

19 Cane puu miiji gäne ätrunga ingle me abasecretna ngalebora bucurate mene iicemame käme umle käco mene ca, yepä weene lica itecijinuge, pee name pi cane singi gäne mimerage mene ca iicema. Ngänuge cane matikäli taatu jiicemune, yepä weene liba umle, weene pee cabu ca labiberäjininuye.

20 Käme ätrunga binamewale, weene bägrä bime pana ngene gone jwaatwananinuye. Matimati bägrä cina lipu umle käco bucurate gwidape poto cidi me, weene miiji pepu umle käco inajipi niuya mule wawenecame, yepä weeme ngene atwa-

nena miji epu lenaja modamoda biname bime liiyepu.

21 Oogäräneji mene te apu jiicenige egä,
“Yageyame te jiicenige:
cane idne mene biname bine cire jaawene-
mepene
cäme binamewale bine jajanename;
cane catecewe biname bime tage cabu ca cire
jiicemepene,
yepä teepi puu singi lica ätecijame cebine.”

22 Yoo siige, biname te liba teeme umle käco
mene ca jiicemuge, peei lui cewecu gyene ätrunga
käco biname bime täüpume, lica ätrunga biname
bime täüpume. Yepä Acejiyame me tagepogogo
mene iicema lui cewecu gyene ätrunga biname
bime täüpume, lica ätrunga käco biname bime
täüpume.

23 Siige weeme ätrunga ingle me abasecretna
ngalebora liba iyeta biname cina weeme umle
käco mene ca jiicemusi, siige lui ätrunga biname
bine lica ituge abiberäja ai mule poto cidi me coo
piiyepu ätrunga käco biname, teeme poto cina liba
sääbäcnusi, siige yäätecijemuge weene iicema je,
teepi apu jaangemuge, egä weene iyeta buduma
gemi.

24 Yepä weene iyeta liba Acejiyame me tage-
pogogo mene jiicemimuye, siige ätrunga käco bi-
name coo piiyepu ätrunga biname te, lui nuuja
umle lica gyene ai mule poto cidi me, liba tabaci-
tuge, liba yäätecijuge pui mene, tabe lasicnantuge,
egä tabe niiya mule ituge waweneca. Tabe lui
mene yäätecijuge teebine yaablawäjuge,

25 siige teeme ngena gemi ämletnäreji, iyeta sääsemuge. Tabe piba kokorare ca lääpednutuge, Acejiyame ne opo gaabe yaacituge, siige teeme niiya mule bine jaawabudnitemuge, jicuge egä, “Toraca, Acejiyame pisi nyene weene cama.”

Irecu Ätumuta Kaakesea Miji Cängena Wawena

26 Yoo, käme ätrunga binamewale, mine ngena abiberäjame ai cabu ca? Weene liba labasecret-nininuye irecu ätumutame, yepä te uupera ne yaacatuge, nuuja te ibiberäjininuge, nuuja te jijinuge Acejiyame te ngena yaaboclomtuge teeme bau me, nuuja te teeme umle käco mene ca jiime-muge, cuta nuuja te peei mene ne yaaboclomtuge. Iyeta weene lui mule jaawenimuye, miji weeme ätrunga ingle ne ätityera.

27 Weeme abasecretna ngalebora liba pisi nyene weeme umle käco mene ca iicema mule, neeneni coo nesae cina miji iicema; yepä te liba lätecituge, nuuja te piba gije labacituge. Cuta nuuja te miji abocloämäja peei mene bine.

28 Yepä aboclopta biname liba lica birige, pepu biname cina miji abasecretna ngalebora bojä agime. Teepi miji teeme taatu tääpume iicema piiyepu Acejiyame tääpume.

29 Neeneni coo nesae biname cina miji Acejiyame me tagepogogo mene iicema, cuta poto cina miji atrana, egä ngena tääpu myene peei mene.

30 Biname te liba pisi nyene Acejiyame me tage-pogogo mene iicema cabu, siige nuuja te liba pui padare cabu yäätecijuge Acejiyame bau ca, niinäce

lui te jiicemuge, tabe miiji ätecita padare ceerame pui nuuja ne tabe cuta iicemame.

³¹ Apu gaabe ca weene iyeta miiji gemi padare päpäname Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, siige piba iyeta biname cina labiberäjininusi, kokre läbitininusi.

³² Acejiyame me tagepogogo mene iicema biname te teemämu lawecetnäruge,

³³ ingle Acejiyame tabe singi lica weene apu mule papapapa wawenettäjäme irecu ätumuta padare cabu, yepä cängenarage poode cama.

Iyeta poto ta ätrunga maramara ingle cabu luma biname cina labasecretininusi irecu ätumutame,

³⁴ magebi cina miiji bojäcu lenaja. Peei lui miiji lica gyene teepi mene iicema, piiyepu teepi gone niinäce gaabe me äbita, Israela biname bime Cotre te cuta lipu jiicenige.

³⁵ Teepi liba singi ngena täüpume umle äbitame, teepi miiji irecu ätumuta kaake poto cidi ca teeme rooriye bine ätemleja mete cabu, ingle niiya gyene teepi irecu ätumuta padare cabu mene iicema.

³⁶ Acejiyame me mene te weeme cabu ca lica täduge, coo weeme taatu täüpume lica täduge?

³⁷ Laati te liba ngene jwaatwananuge, egä tabe Acejiyame me tagepogogo mene iicema biname gyene, coo piiyepu Aceji Seemo te teebine kokre yääcäranuge poto kaakesea wawename, tabe miiji umle, egä cane ngena yoogärenine, Acejiyame bau ca gyene.

³⁸ Tabe liba ai mene ne lica jäätécijuge, weene gone cuta teebine ätecija.

³⁹ Yoo, käme ätrunga biname, weene kokre äbitipeye Acejiyame me tagepogogo mene iice-

mame. Yepä weene cuta gone jiibemuye, laatibi teeme umle cäco mene ca jiicemusi.

40 Yepä weene ngena jaawenuye weeme irecu ätumuta ngalebora, miiji cängena wawena.

15

Keriso me Budre cabu ca Arpinenta

1 Cäme ätrunga binamewale, cane singi gäne weene cuta cääri ngene atwaname cane lui Miiji Mene itu jijananipene weebibine, weene lui mene ne yaacatepeye piiyepu weeme ätrunga te lui mene cabu kokre jeclajutenige.

2 Pui Miiji Mene cabu ca weene ireclota ne jepäniniye, weene liba kokre cama joomleniye, cane lipu jijananipene, cije weeme ätrunga te papa me läbituge.

3 Yoo, cane lui mene niinäce itu ecatujine, lui niinäce gaabe gwidape gyene, siige cane weebibine pui mene jijananipene, egä Keriso te budre äbituji mime niiya mule täüpume, Oogäräneji mene te lipu jiicenige.

4 Teebine gape cabu me ecitujisi, siige nesae me lui bimu piba Acejiyame te teebine erpinantuji, Oogäräneji mene te lipu jiicenige.

5 Tabé Peteru bau me niinäce aboclomtuji, puma cita ca teeme iyeta twelb bau me.

6 Piba tabe cuta faib hanred cerämu poto cama ätrunga biname cabu me yepä gääbu taboclomtuji. Teeme bucourage cina camu ireclota gemi, puu poto cina budre gemi.

⁷ Puma cita ca tabe cuta aboclomtuji Yakobu bau me piiyepu iyeta teeme ätyepäneji biname bime bau me.

⁸ Ingwerage ca tabe cuta käme bau me taboclomtuji, lui epu pana gäne, egä cane toracarage padare cabu lica aplimlujine.

⁹ Cane matikäli gäne iyeta poto teeme ätyepäneji biname bime cabu ca. Cuta cane miiji lica gäne teeme ätyepäneji biname ngii ne acenenename, ingle cane Acejiyame me biname bine sabe itu tewenäjemumene.

¹⁰ Yepä Acejiyame te owecu nawenuji, siige cane page age sâne, cane lipu nanajinige. Tabe lui owecu nawenuji papa me lica äbituji, yepä cane mage kaakesea ituge wawena poto ätyepäneji biname bime cabu ca. Puu toraca gyene, egä cane käme ca ai kaakesea ne lica ituge wawena, yepä Acejiyame me owecu ca ituge, lui te käme cabu kaakesea jewenenige.

¹¹ Yoo siige, ngänu gyene laati te weebibine Miiji Mene jajanena, cane te coo poto ätyepäneji biname cina, ingle cine biname bine yepä mene jaajananemusi, siige weene pee mene ne ituge ätrunga.

Budre cabu ca Arpinenta

¹² Yoo, cine jaajananemusi, egä Keriso budre cabu ca itu arpinantuji, cije lipu pi weeme poto cina piba jiicuye, egä budre cabu ca arpinera lica gyene.

¹³ Pee liba toraca gyene, piba Keriso budre cabu ca lica itu arpinantuji.

14 Cuta tabe liba lica itu arpinantuji, piba cime mene jajanena kaakesea papa gyene, weeme ätrunga cuta papa gemi.

15 Pui taatu lica, cuta piba cibibine nipäninini, egä cine walya otrometnenininago Acejiyame poto cidi me, ingle cine ituge iicana, egä tabe Keriso ne budre cabu ca itu erpinantuji. Yepä liba toraca gyene, egä budre cabu ca arpi-nenta lica gyene, tabe piba Keriso ne lica itu erpinantuji.

16 Ingle budre cabu ca arpinenta liba lica gyene, piba Keriso ne cuta lica ituge arpinenta.

17 Piiyepu Keriso ne liba lica ituge arpinenta, piba weeme ätrunga te papa me äbitenige, siige weene camu niiya mule cabu inajininige.

18 Piba cuta budre biname lui cina Keriso ne itu jäätrungepesi, iyeteta ituge apeseräja.

19 Mine liba Keriso cabu me ngene atwana yaacranusi ai taatu ireclota tääpume ätityera päpäname, lica ciige ireclota tääpume, cine piba owecumete gemi iyeta biname bime cabu ca.

20 Yepä toraca gyene, egä Acejiyame te Keriso ne budre cabu ca erpinantuji, siige ai te niwabininige, egä tabe cuta eei bine cire yaarpinäremepi, lui cina budre ituge äbita.

21 Budre te lipu biname cabu ca täduji, cuta budre cabu ca arpinenta te piiyepu biname cabu ca täduji.

22 Iyeta biname cina lipu Adamu miji pi budre läbitininusi, teepi pepu Keriso miji pi cuta budre cabu ca cirege arpinera.

23 Yepä Acejiyame te iyeta biname bine teemerage padare cabu cire yaarpineräjemp: tabe Keriso ne niinäce gaabe me itu erpinantuji, siige

Keriso te liba cire tacnenutepi, Acejiyame Keriso me biname bine piba cire yaarpinäremepi.

²⁴ Peei ingwe gaabe ca ai padare me ngälugaabe te ebä cire tädepi, Keriso te liba cire yaapremalemepi teeme cubuyame seemo bine piiyepu teeme poto cubuyame kokre bine, siige iyeta gwidape Aceji Babe ne cire yääcärepí tabe te waadename.

²⁵ Ingle naace gyene Keriso te miji babo biname me lenaja, ngälu Acejiyame te iyeta cubuyame bine cire yaapremalemepi, siige cire yaacrane-mepi Keriso me ernge gawe me.

²⁶ Budre lui ceräcerägääbu cubuyame gyene tabe apremelame.

²⁷ Oogäräneji mene te jiicenige egä, “Acejiyame te ituge iyeta gwidape bine acrana teeme ernge gawe me.” Yepä mine umle gemi, egä ai “iyeta gwidape” ngalebora Acejiyame lica gyene, lui te iyeta gwidape bine cire yaacranemepi Keriso me ernge gawe me.

²⁸ Siige Bägrä te liba mope biname me cire yaanajepi iyeta gwidape täüpume, piba tabe cire läcärepí teemämu Acejiyame te ire atwime, siige piba Acejiyame te iyeta ire cire jaatwemepi.

²⁹ Cije lipu gyene lui biname cina niiye ca äciseja ne ituge acata budre biname bime puupu cabu? Teebi ngena name pi pui mule ne itu jaawenepesi, liba budre biname bine lica cirege arpinera.

³⁰ Piiyepu cuta budre cabu ca arpinera liba lica cirege, cije cine piba ngena name pi iyeta padare cabu ai kaakesea name pi mäpu cabu ninajininige.

³¹ Cäme ätrunga binamewale, peeи lipu toraca gyene, egä cane mime Yageyame Yeesu Keriso me opo gaabe je babo gege gäne wemiji pi, peeи cuta

toraca gyene, egä cane iyeta bimu gaabegabe cabu budre mametarage cama waatnune.

32 Ngena miji gyene käme täüpume, cane liba Epeso je larngepene biname bime cama lui cina girigale gwidape bime pana ge, cane liba lica jäätrungepene, egä ireclota pisi nyene budre me ingwe gaabe ca. Liba budre cabu ca arpinera lica cirege, piba “Mine yäärwäjemesi, yäänäjemesi, ingle ciiyeciye siige mine budre.”

33 Gone langletnäjinuye. “Niiyarage abasutanayame cina biname bime miji mule bine sabe jaawenimusi.”

34 Weene miji täcnäripeye weemerage ngene atwanena cabu me, niiyaniya mule bine ebmaläcemepeye. Cane ai lui weeme ajiri me jiicenine, egä weeme poto cina Acejiyame umle cäco gemi.

Biname cina Lipulipu Budre cabu ca Arpinera

35 Yoo, biname yepä te pama apu birige ätemla egä, “Budre cabu ca biname cina lipulipu larpinäruge, piiyepu lipulipu tääpe bine teepi yaawadanemusi?”

36 Maane lipulipu pepu ätemla! Maane liba kuu gije ne jaacnute, tabe ebä lica agi, tabe liba budre niinäce lica läbituge.

37 Maane gijerage ne lica jaacnute, yepä kuu ne jaacnute, wiiti kuu ne coo ngena nuuja kuu ne, siige pui cabu ca gije te taaguge.

38 Siige Acejiyame te kuu ne jaawenuge teemerage tääpe cama gije te agime. Cuta maramara kuu bine jaawenimuge maramara tääpe cama gije cina agime.

39 Gije bime tääpe lipu maramara gemi, poto gwidape bime tääpe cuta pepu maramara gemi. Biname bime tääpe mara gyene, glunubora otne-
neja gwidape bime tääpe mara gyene, niiye bora
cibu bime tääpe mara gyene, ele bime tääpe mara
gyene.

40 Piiyepu lui cina cabucewe je icrajenemige,
teeme tääpe lui mara gyene, cuta gawecewe cabu
lui cina icrajenemige, teeme tääpe mara gyene.
Cabu tääpe me jamyacu mara gyene, gawe tääpe
me jamyacu mara gyene.

41 Cuta dume cabu je lui gwidape teepi mara-
mara gemi: bimu me apaclyera mara gyene,
mabye me mara gyene, wale bime mara gyene.
Cuta wale cina lica gemi yepä apaclyera cama,
poto cina babo apaclyera cama, poto cina matikäli
apaclyera cama gemi.

42 Apu cirege, biname cina liba budre cabu ca
arpinera. Biname ne liba yaacitusi, teeme tääpe
te locwawuge; yepä tabe lui tääpe cama cirege
arpinenta, budre käco tääpe cirege.

43 Liba yaacitusi, niiyarage piiyepu kokre käco;
liba larpinantuge, miijirage piiyepu kokre cama.

44 Liba yaacitusi, peei lui gawe me tääpe gyene,
liba larpinantuge, seemo me tääpe cirege. Gawe
me tääpe lipu pisi nyene, cuta pipu ge seemo me
tääpe pisi nyene.

45 Apu oogäräneji gyene egä, “Acejiyame te ni-
inäce Adamu ne gawe ca jewenuji, buuwemope
ecäruji, siige tabe ireclota ge.” Yepä Keriso lui
ingwe ca Adamu gyene, tabe seemo gyene, lui te
gwidape bine ireclota yääcäranemuge.

46 Yepä, seemo me tääpe lui niinäce tääpe lica birige, yepä ai gawe me tääpe niinäce birige, siige piba seemo me tääpe ingwe ca birige.

47 Niinäce Adamu ne Acejiyame te gawe ca jenenuji, siige tabe gawecewe cabu ca gyene, ingwe ca Adamu lui cabucewe ca gyene.

48 Ai gawe cabu lui biname cina icrajinige, teepi gawe ca wawenäneji biname pana gemi, yepä laatibi cirege otni cabucewe me, teepi puma pui biname pana cirege äbita, cabucewe ca lui te täduji.

49 Yoo, page mine gawe ca awenäneji biname pana gemi, yepä mine cire läbitipago teeme pana me, cabucewe ca lui te täduji.

50 Cäme ätrunga binamewale, cane naace tääpume jiicemenine, egä page mine lui tääpe bine ewadanemenisi, teepi äblicäco otni Acejiyame me puupu cabu me; watawata gwidape äblicäco iyeteta lenaja.

51-52 Itecijinege, cane ogä mene jijenininine: mine iyeta budre lica cirege äbita, liba ceräcerägääbu moole te cire saangeneipi, yepä mine watawata taaturage mara me cire läbitipago, epu pana biname te lipu teeme irecu ne watawata taaturage lätumuge. Yoo, pui moole te liba ala cire saangeneipi, budre biname cina cire tarpinäripesi, siige ingwe ca budre lica cire läbitipesi. Yepä mine lui cina camu ireclota gemi, mine kirece tääpe ne cire yaacatepesi.

53 Ai tääpe lui watawata piiyepu budre myene, miji atepplingta budre käco tääpe me, lui te iyeteta gyene.

54 Siige ai mule te liba cire läpletnutepi, watawata tääpe te liba cire lateplingtepi budre käco tääpe me,

piba ai Oogäräneji mene te ibibi cire läbitepi egä,
“Budre iigareceji gyene; tabe uutrutäneji gyene.”

55 “Budre, määme kokre siige bapirige;
määme biigu iyeta siige bämlige!”

56 Yoo, lui biigu te jaawenuge biname ne budre
me, pui lui niiya mule gyene; piyepu niiya mule
te teeme kokre ne yaacatuge Cotre cabu ca biname
bine mäpu ceerame, ingle Cotre te jaawabuge, egä
biname te niiya mule ne bii becnige.

57 Yepä mine miji Acejiyame ne eso ceera, lui te
niwenininuge uutrutame mime Yageyame Yeesu
Keriso me kaakesea miji pi.

58 Yoo, cäme mijiirage ätrunga binamewale,
weene kokre cama jicljajutipi. Weene gloose cäco
kaakesea jewenepeye Yageyame täüpume, ingle
weene umle gemi, egä weene ngena kaakesea
jaawenuye teeme täüpume, papa me lica läbituge.

16

Rarekaake Ootona Ätrunga Biname bime täüpume

1 Yoo, cane jijenininine, weene lui soogärepeye
rarekaake ootona täüpume ätrunga biname bime
täüpume Yuudea gawe ngalebora. Weene epu
jewenepeye, cane Galatiya gawe cabu lui ätrunga
ingle bine lipu jaajemepene.

2 Iyeta Sande gaabegabe weeme yepäyepä cina
miji rarekaake äyeblenga weene luma ngälu ibibi
gemi ceerame, siige ingwe ca piba weene nu-
uja singi lica rarekaake ootoname, cane liba pa
lädepene peeyeme.

3 Cane liba pa latyaramtepene, cane leta cama
piba pa jäätypemepene biname bine, weene lui

bine tejäcrimumeye, weeme owecu gwidape ne acaname Yerusalem me.

⁴ Cuta cane liba pa jäätüepene, egä miji gyene cane teta cama otnime, cane pa lädepene.

Paulo Gläämu Jecijige

⁵ Cane apu gläämu nacijige, egä cane weebibine ebä pa pidäripene, cane liba niinäce Makedoniya probins cabu ta pa lädepene, ingle cane ngene jottwananenine Makedoniya probins cabu ta otnime.

⁶ Cane weene cama pa nanajepi seeji lecaleca padare, pama iyeta gäbu padare. Siige piba weene cebine pa nätinyärepeye käme otni tääpume, cane liba liiyeme pa lädepene.

⁷ Cane singi lica gäne weebibine watatarage äsuplengtame. Käme singi apu gyene, egä cane lecaleca padare weene cama lenajame, liba Yageyame singi gyene.

⁸ Cane Epeso je pa nanajepi ngälu Pentikos bimu ne oomla-name,

⁹ ingle gaabe iitneji gyene cane Epeso babo cewe je mijiirage kaakesea wawename, puu bucourage biname cina cuta cebine näciseräjenisi.

¹⁰ Timoti liba otni je peeyeme, weene miji teebine awabla, cängenarage ire atwi, ingle tabe Yageyame me kaakesea jewenenige cane liiyepu.

¹¹ Weene gone teebine ägyi pana jaawenuye, yepä weene teebine itityärepeye poode cama tabe otnime, siige tabe piba pa tacnenutepi käme bau me. Cane teebine jewagrijenine poto ätrunga biname cama.

¹² Cuta mime biname Apolo, cane teebine jaanjanune tabe poto ätrunga biname cama weebibine ädärame, yepä căro tabe camu gyene cängena

ngene atwanena, egä tabe ai padare cabu pa lädepi. Yepä tabe liba miiji padare ne pa jäätäneepi, tabe piba pa lädepi.

Ceräcerägääbü Mene

13 Weene ireire inajipi, piiyepu kokre cama imyemutipi ätrunga cabu. Weene miiji wälu cäco piiyepu kokre.

14 Weene iyeta mule bine owecu cama jewene-mepeye.

15 Weene umle gemi Setepanus piiyepu teeme ingle biname; teepi lui niinäce biname gemi ätrunga acitame Yeesu Keriso cabu me Akaya probins ngalebora. Teepi teemeteme läcäripesi Acejiyame me binamewale bime tääpume kaakesea wawename. Cäme ätrunga binamewale, peei name pi cane jijenininine,

16 weene miiji apu biname bine ätecija, cuta laatibi teta cama kaakesea jeweninisi.

17 Cane gege gäne Setepanus, Portunatus, Akaikus, teeme otni name pi, ingle teepi ituge wawena käme tääpume, weene ngena ne äblicäco ge wawena.

18 Teepi cebine ngenecu plowa me ituge wawena, weebibine lipu ngenecu plowa me itu jiwenipesi, peei name pi weene miiji apu biname bine opo gaabe me acrana.

19 Asiya probins ngalebora ätrunga ingle cina weebibine jiwalinini. Piiyepu Akwila naabi Prisila piiyepu teeme mete cabu lui ätrunga biname cina labasecretnuge, teepi cuta weebibine jiwalinini. Yageyame me ngii cabu.

20 Cuta ama lui ätrunga biname cina, teepi jiwalinini weebibine. Weene peema weemeweme ajecletnäjipeye ätrunga biname bime mule liiyepu.

21 Cane lui mene aga biiri jiicemine, nuuja biname te yoogärimige käme tääpume. Yepä canerage te ama yoogäriniine egä: Cane Paulo te weebibine jiwalininine.

22 Laati te Yageyame tääpume singi lica, tabe niiya puupu ne pa jääpänepi. "Maranata" – Mime Yageyame, maane tädi!

23 Yageyame Yeesu me miji te lenajame weeme cabu.

24 Käme singi pisi nyene weeme tääpume. Yeesu Keriso me miji pi mine iyeta yepä gemi.

Cane ngii Paulo. Käme mene ngälu peese.

**Ireclota Mene
The New Testament in the Bine Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bine long Niugini**

Copyright © 1993 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Bine

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

0b7e6c06-9d83-54ea-bc99-bd2fbdf2dfe4